

תשורה

משמחת הנישואין של
מנחם מענדל ושמעוןא שרה שיחיו
הלפרין

יום חמישי, כ"ד סיון ה'תשע"ח
כפר חב"ד, ארה"ק ת"ו

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן והתמים הרב מ' **מנחם מענדל** שי' עב"ג הכלה המהוללה מרת שטערנא שרה תחי', התודה והברכה מובעת בזה לבני משפחותינו, ידידנו ומכרינו שיחיו אשר הואילו לשמח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו ולברך את החתן ואת הכלה בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב ולזכרון טוב, הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה זו, כפי המנהג בקרב אנ"ש מיוסד על הנהגתו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ שחילק 'תשורה' בחתונת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח, "אשר סגולה יהי' לכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר".

תשורה זו כוללת:

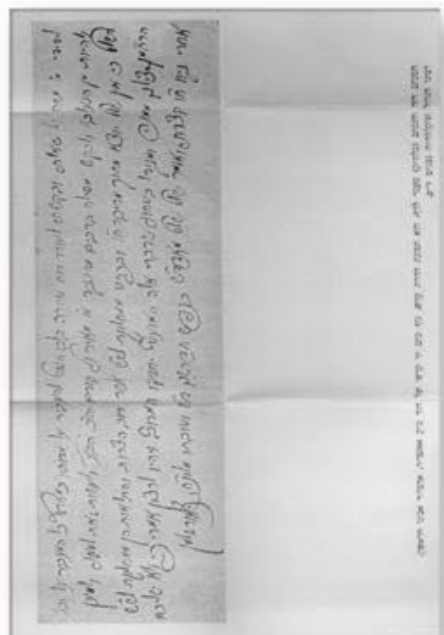
- א. צילום התשורה שחולקה בחתונת כ"ק אדמו"ר.
- ב. כמה מכתבים חלקם בפרסום ראשון מכ"ק אדמו"ר לשמחות הורי זקני החתן והכלה.
- ג. "עטרת זקנים בני בנים" מכתבים ומענות שזכו לקבל מכ"ק אדמו"ר זקני החתן והכלה. ורשמים מיחידיות של סב הכלה,
- ד. "מן הקודש פנימה" מענות מכ"ק אדמו"ר חלקם בפרסום ראשון המתפרסמות כאן ע"י אב החתן שזכה לשמש בקודש במשך כמה שנים.
- ה. "ויהיו לזכרון תמיד" קטעים מיומנים שכתב אב החתן בצעירותו בהיותו יושב בשבת תחכמוני בצל כ"ק אדמו"ר.
- ו. "דור רביעי ישובו הנה" קיום לדמותו של הרה"ח ר' זאב דב סלונים ז"ל מעיה"ק חברון (סבם המשותף של החתן והכלה), נכד הרבנית הצדקנית מנוחה רחל בת כ"ק אדמו"ר האמצעי נ"ע.

האל הטוב הוא ית' יברך את כל המשתתפים יחיו בשמחתנו בתוך כלל אחב"י יחיו, בברכות מאליפות מנפש ועד בשר ובמיוחד בברכה העיקרית ברכת הגאולה האמיתית והשלילה בהתגלות מלכנו משיחנו תיכף ומיד ממש.

מוקירהם ומכבדיהם

הורי החתן	הורי הכלה
הרב שניאור זלמן ומילכה הלפרין	הרב אסף חנוך וגיטל פרומר
בית הלל מבואות החרמון	קרית שמואל חיפה

תצלום של שתי קטעים מכתב משה מ"ח אדמו"ר אל המחנה החדש, תל אביב, 1941.

לידידי מו' משה נ"י שאלתי ובקשתי לעורר רוח טהרה בלבו הטתור] להעביר על מידותיו כמארוז"ל כל המעביר על וכו' ולהיות מן הנעלבין] ולבקש מחילה ברבים מהנגיד מו' מאיר נ"י קודם יה"כ הבע"ל [יום הכיפורים הבא עלינו לטובה] ולעשות זאת למעני ולמען השלום] כי אין שלו' יוצא מתוך מריבה ח"ו ובפרט ממחלוקת לש"ש [לשם שמים] אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לש"ש הרחמן יצילנו נמנה ומגודל בטחוני שבדרי אלה המועטים] יחזיקו המרובים] ויהיו לרצון אמרי פי ולא ישליכם אחרי גיוו ח"ו קיצרתי ואומר שלו' שלו' מאדח"ש [מאדון השלום] כנפש תדרשנו ז"ש [דורש שלומן] וטובתו מלונ"ח [מלב ונפש חפיעה] שניאור זלמן

תרגום הכיתוב בתמונה השמאלית למטה - בגוף כתב יד קודש אדמו"ר הזקן:
להרבני מו"ה מייזליש שמש ונאמן דק[הלת] ווילנא
 שלוש השורות הנוספות, בשפה הרוסית, נכתבו על-ידי אחר:
לאדון יהודי משה מודדובויץ [בן מרדכי] מייזליש בוילנא

בנוסף לחלוקת ה'תשורה' בעת ההתונה, שלח הרבי הריי"צ 'תשורה' זו לכמה מחסידיו, וכלשון הרבי באחד ממכתביו: ". אשר כ"ק מו"ח אדמו"ר שלחו בתור מתנה לחסידים ואנ"ש בקשר עם התונתי".

ברכה לחתונה

מכתב ברכה ששלח הרבי לרגל
נישואי הורי החתן

הלפרין - פרידמן -

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, כדי שבט תשנ"ג
ברוקלין, נ. י.

האברך הווי"ח אי"א נו"ב וכו'
מוה' שניאור זלמן שלי
וב"ג תי'

שלום וברכהו

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום די אדר הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושטהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

ברכה לפני לידה

מכתב ברכה ששלח הרבי לאב החתן
לפני לידת החתן

הלפריין - צפת

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ז' אדר תשנ"ד
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה' שניאור זלמן שי'

שלום וברכה

במענה על ההודעה אודות מצב זוגי ת"י,
השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד
זחוי"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.
הפי"נ שבמכ"י יקרא בעת רצון על ציון כ"ק
מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכ"ר

מכתב ברכה

מכתב ברכה ששלח הרבי לסב החתן לפני לידת אב החתן

הלפרין-עתליה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א מנ"א תשכ"ח
ברוקלין

הו"ת אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
הרב אברהם מיכאל שי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו ע"ד מצב זוג' הי'.

חשי"ת ימלא ימי הריזנה כשורה ובנקל ותלד

זחן"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

אצלך מתי?!

בברכה

הפ"נ שבמכתבו יקרא בעת רצון על הציון הק'.

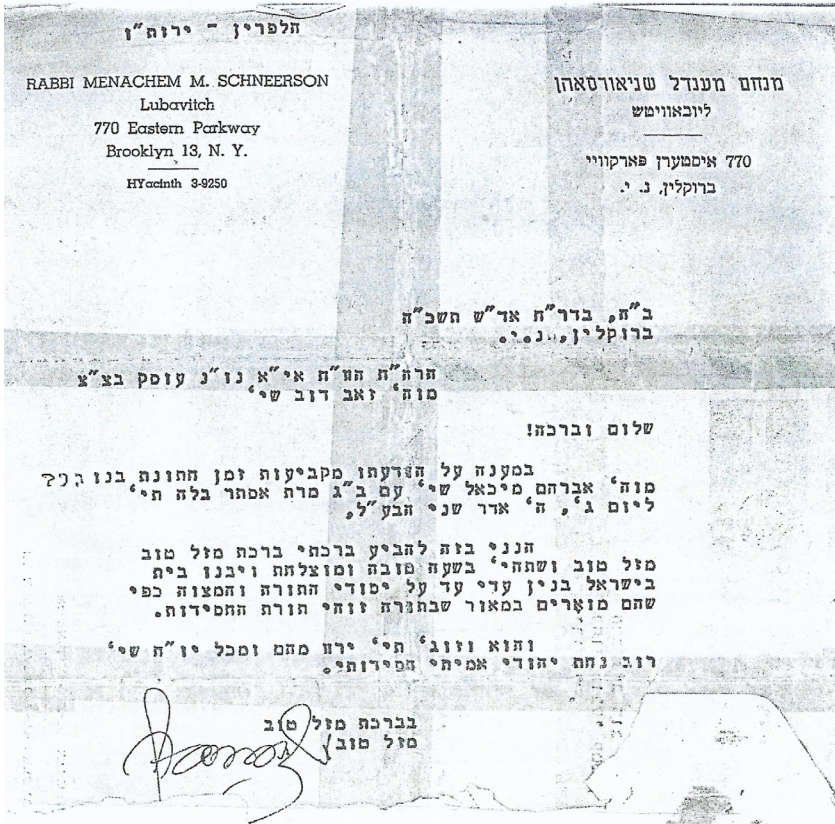
בסוף המכתב הרבי הוסיף בכתב יד קודשו "מבצע תפילין?"
ולפני חתימת יד קדשו הרבי כתב - "לבשו"ט" (לבשורות טובות)

מכתב ברכה

מכתב ברכה ששלח הרבי לסבא רבא של החתן
הרה"ח ר' זאב דוב הלפרין, לרגל נישורי בנו-סב
החתן עב"ג תי'

הרבי הוסיף בכתב יד קודשו לפני שם הסבא-החתן
את התואר "הרב"

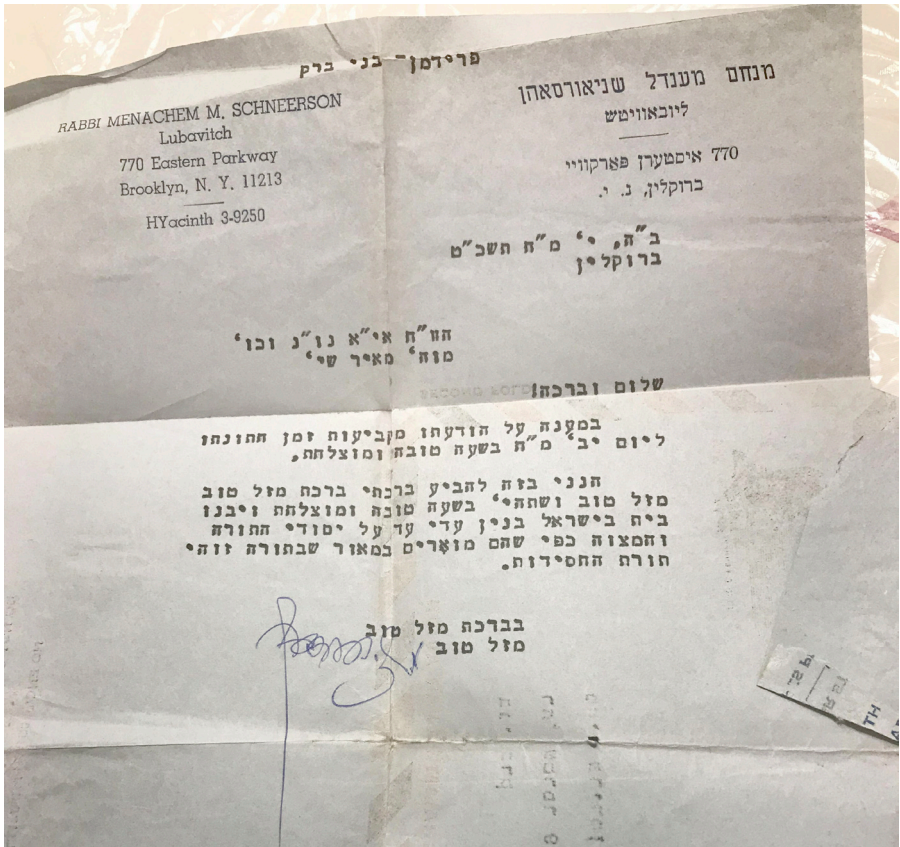

מכתב ברכה

מכתב ברכה ששלח הרבי לסב החתן
הרב מאיר פרידמן לרגל חתונתו

לפנינו מכתבים בעניינים שונים ששלח הרבי
לסב החתן הרה"ח אברהם מיכאל הלפרין:

מכתב במענה לקבלת פ"ו

הלפרין-ירו"ת"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

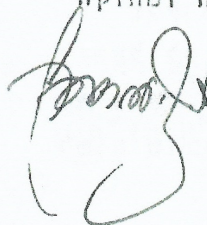
ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשט"ו
ברוקלין, נ.י.

האברך אברהם מיכאל שיף

שלום וברכה!

ה' פ"ו המוסג"ב במכתבו נתקבלו.

ולקראת השנה החדשה, הבאת עלינו ועל כל
ישראל לטובם ולברכה, הנני בזה להביע לו ברכתי,
ברכת כתיבה וחתימה טובה, לשנה טובה ומחוקה
בגשמיות וברוחניות.

בברכה לת"ה ביראת שמים

מכתב במענה לקבלת פ"ו

הלפריץ-ירושח"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורטאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשט"ז
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אברהם מיכאל שי'

שלום וברכה!

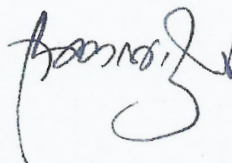
וא"ו הפ"ג נתקבלו.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל

ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי

לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה

לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

מכתב במענה לקבלת פ"ו

הלפרין-ירוש"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, ימי הסליחות, ה'תשי"ז
ברוקלין, נ.י.

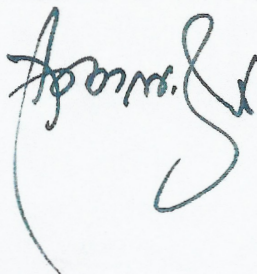
האברך אברהם מיכאל שי'

שלום וברכה!

ב' הפי"נ שלו נתקבל.

ולקראת השנה החדשה, הבאת עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע לך
ברכה, ברכה כהי"ב וחהי"מ טובה לשנה טובה
ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

ברכה להי"ח ביראה שמים

מכתב ע"ד השפעת תלמידים בישיבת
ערב חב"ד בשכונת קטמון ירושלים

הלפרין-ירושת"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה אדר"ה כסלו תשי"ז
ברוקלין

האברך אברהם מיכאל שי'

שלום וברכה!

בעתו נתקבל מכתבו, ותקותי אשר מאז הוסיף אומץ בלימודו
לעצמו בתורת הנגלה ובתורה החסידות ובעבודת התפלה, וכן בלימוד עם
המושפעים שלו-להוליתכם בדרך העולה בית א-ל ע"י הדרכה באור והום
חסידותי, ומהמבואר גם בנגלה החילוק בין טופח-לטופח ע"מ להטפיה
מובן **שעריכה** הוספה מיוחדת בעניניו שלו בשביל שהיה' ההטפחה כפי
הדרוש, אבל כיון שאין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, בודאי שנותנים
הכחות על זה, ולפוט גמלא שיחנא.

בודאי שומר שלשה השיעורים הידועים בחומש תול ים
וחניא, והשי"ת יצליחו.

בברכה לבשו"ט

רמ"ד ירושלים
התק"ש

מכתב ע"ד משרת ההוראה בכיתת יששבת אחי תמימים
 חב"ד ראשון לציון (עקב מלחמת סיני - מבצע קדש גייסו את
 הרמ"ם בישיבה ומספר תמימים - ביניהם סב החתן - הגיעו
 למלאות את מקומם).

הלפריץ-ירושח"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מחנה מענדל שניאורסאהן
 ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

ב"ה.ב' טבת תשי"ז
 ברוקלין

האברך אברהם מיכאל שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מי"ז בכסלו. - כבר מלחא אמורה לכמה
 מאנ"ש והאברכים, אשר כ"פ שמענו מכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ
 זי"ע שנמצאים אנו בסוף עקבא דמשיחא, ולכן כל רגע יקר וצריך לנצל
 ככל האפשרי במילוי תפקידו הנפשי והפנימי של כל אחד מישראל; אני
 נבראתי לשמש את קוני, ולעשות את זה מתאים להוראת ההשגחה העליונה
 ובשמחה וטוב לבב, וכיון שהצליחו בורא עולם להורות לכתה באחת מישיבות
 שלו לתורה ומצותי, אשר באה"ק ח"ו, צריך להוסיף אומץ בזה, לקרב המושפעים
 כ"ק מו"ח אדמו"ר אשר באה"ק ח"ו, ולהכניסו ולהכניס עי"ז בצבאות ה' אשר בקרוב יצאו
 ביד רמה מהחשך כפול ומכופל ומהגלות המר בו אנו נמצאים. ומזה מובן
 וגם פשוט, שאין להתרשם כלל מפיתוי היצר ע"ד נסיעות וטלטולים למקומות
 אחרים, שתוכן כוונתו בזה ביטול זמן, הפסק עבודתו בקדש כו' וכו'.
 וגם בהנוגע לעצמו שכרו אמור מרבנו הזקן (בתורה אור בתחלתו) אשר
 צדקה זו עושה עם המושפעים, תרוםם גו' ונעשים מוחו ולבו זכים אלף
 פעמים ככה, עי"ש, ויהי רצון שיתבונן בכל הנ"ל אליצא דנפשי, ואז
 ישמח בחלקו שמחה אמיתית ופנימית.

ברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
 מזכ"ר

מכתב ע"ד השפעת תלמידים בישיבה הנ"ל

הלפרין-ירושת"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מוצח מענדל שניאורסאהו

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה י"ז ניסן תשי"ז
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אברהם מיכאל שי'

שלום וברכה!

כמענה על מכתבו משילהי אד"ש, סו כותב אודות אי שביעה
רצונו מפעולתו, מהשפעתו על החלמידים וכו'.

והנה על דא וכגון דא אמרו רז"ל שאדם קרוב אצל עצמו
ונוגע בדבר, ולכן אינו נאמן לא ללכת ולא וכו'.

ולכן יציע את פרטי הענינים-כהנוגע להשפעתו על
התלמידים-להנהלת הישיבה ויסמוך על הוראתם, ובכלל בהנוגע אליו
והסדרותו כבר כתבתי לו כ"פ, ויעיין מכתבי מחורף זה ובפרט מט"ז
כסלו, ב' טבת, ויהי רצון שסו"ס ינצל כשרונותיו באופן הטוב לפניו
באמת, והשי"ת יצליחו.

בברכם החג

מפני קדושת המועד לא בא כ"ק אדמו"ר
שליט"א בעצמו על ההחום והנני הותם בשמו

המזכיר

מכתב במענה על פי"ו

הלפרין-ירושת"ו
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

האברך אברהם מיכאל שי'

ב"ה.יא' סיון תש"ז
ברוקלין

שלום וברכה!

במענה על מכתבו, מד' סיון עם הפ"נ המוסגר בו,
שיקרא על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ,
זי"ע, הנה יה"ר שבקרב ממש יבשר טוב בתוכן הפ"נ שבמכתבו, ופזה
גם מאשר מוסיף בלימוד התורה בנגלה ובחסידות ובקיום המצות,
ובפעולות בהפצה המעינות (עד שיגיעו גם) חוצה, והשי"ת יצליחו.

בבהקה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכ"ר
G.K.O. Inc.

מכתב במענה לקבלת ז' פני"ם

הלפרין-ירוש"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

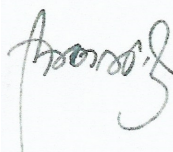
ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשי"ח
ברוקלין, נ. י.

האברך אברהם מיכאל ש"י

שלום וברכה!

י' הפ"נ שלו נהקבלו.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל
ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע לו ברכתי
ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה
בגשמיות וברוחניות.

בברכה לה"ת ביראה שמים

מכתב במענה ע"ד פעולותיו בקודש

הלפריין-ירושתי"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

האברך אברהם מיכאל שי' ברוקלין

ב"ה, מנ' כסלו חשי"ח

שלום וברכה!

לאהרי הפסק הכי ארוך, נתקבל מכתבו מיום הבהיר
י"ד כסלו עם הפי"ט שיקרא בעפ רצון על הציון הק' של כ"ק
מו"ת אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע,

ולפלא שאינו כותב דבר אודות פעולותיו בקדש
במשך הזמן מעט מכתבו האחרון, אף שרצוני לקות שאין זה אלא
חסרון בכתיבה, אבל לא חיו בחסרון בפעולה, ואם יש חסרון גם
בפעולה, מובן שהחשובה צ"ל כמו כללות החשובה-ע"פ המבואר
באגרת החשובה לרבנו הזקן סוף פרק מ' נ"ה' רגיל לקרות דף
אחד וכו' ז.א. להכפיל פעולותיו בערך מה שהי' צריך להיות
ע"ד הרגיל, ואין לך דבר העומד בפני הרצון.

בברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכ"ר

מכתב מענה ע"ד עניינים כללים ופרטיים

הלפרין-ירושה"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה ט"י ניסן תשי"ח
ברוקלין

האברך אברהם מיכאל שי"י

שלום וברכה:

לאחרי הפסק הכי ארוך נחקבל מכתבו מד' ניסן,
בו כותב ר"פ בקיצור נמרץ ביותר מעניינים הכלליים והפרטיים.

ובעת רצון יזכירוהו על הציון הק"י של כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מחאים לחוכן כחבו, ובודאי השתתף
בפעולות פורים, אף שאינו מזכיר עדיין, וישתתף בפעולות חדש ניסן
ובממדים יותר גדולים, שהרי נצטוונו מעלין בקדש, ובפרט בחדש ניסן
שהוא חדש כללי ור"ה לרגלים, נכל החדש, וכלשון הז"ל, הוא חדש של
גאולה. ויחי רצון שיבשרטוב בכל האמור.

בברכה להג הפמח כשר ושמח

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
א. קווינ
מזכ"ר

מכתב ע"ד התלמידים בישיבת ערב חב"ד בשכונת
קטמון ירושלים ועל שאלתו האם לחזור למשרה
בישיבת אחי תמימים חב"ד ראשון לציון

הלפרין-ירושת"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' שבט תשי"ט
ברוקלין

האברך אברהם מיכאל שי'

שלום וברכה.

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מכ"ז סבת, בו כותב
ראשי פרקים מהשתתפותו אפעולותיו בהפצת היהדות וכו', ומסיים בהשאלה
בהנוגע לתלמידים שאפשר להעבירם לאחת הישיבות וכו', ויש טעמים
להיוב ולשלילה.

כיון שבכל אחד ואחד מתלמידים אלו גייש לרון בפני עצמו,
שהרי תלוי בפרטיץ ופרטי פרטים, יתייעץ בה. עם אנ"ש הנמצאים על אתר
ויודעים המצב והפרטים, וכבר נאמר ותשועה ברוב יועץ.

במ"ש אודות עבודתו הוא בישיבת אח"ת דראשון לציון -
יחליט בזה מתאים להתוצאות במשך הזמן שעבד שם, וכיון שהדב קרוב
לעצמו, לכן כדאי שבהנוגע להחלטה כו כפית, יסמוך על אנ"ש שיפרט לפנייהם
המצב ככל הדרוש.

מובן וגם פשוט, שכל הנ"ל בא אחרי לימוד בתורה הנכלית
והחסידות בהתמדה וקיום המצות בהידור.

בברכה לבשושט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ק.ו.י.ס
מזכ"ר

מכתב ע"ד לימודי סמיכה, הרבי הורה לו להתיעץ
עם סבא רבא של הכלה הרב זריאל זליג סלונים ע"ה.

הלפרין = ירושת"ן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 8-9250

מונחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 אימערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, כ"ג' ניסן תשי"ב
ברוקלין

האברך אברהם מיכאל שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו ממז"ב ניסן והקודמו, בו כותב
אודות בקשה להכנס במכון ידוע.

זכיון שכאן אין ידועים הפרטים בהנוגע למכון
האמור, ושמו באה"ק ת"ו בתוככי התרדים, יתיעץ בהאמור עם
שי"ב הרה"ח וכו' הרע"ז שי' סלונים, בתוככי אנ"ש שבירושלים
עיה"ק ת"ו, הבקיאים בהנ"ל ובהתאם לדעתם יחליט בהמשך בזה.

וזכות התעסקותו בהפצת המעיןות העמוד לו
להסתדרות מובה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה לבשו"מ

בשם כ"ק אדמו"ר שלימ"א
מזכ"ר

מכתב ע"ד בשורה טובה

הלפרין-ירושה"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מונחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, ד' סיון תש"כ
ברוקלין
שלום וברכה!

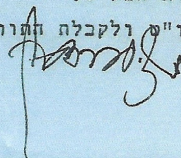
האברך אברהם מיכאל שי'

ת"ה על מכתבו מכ"ו אייר כבשורה הטובה,

וכעת רצון הזכיר והו ואת כל אלה שכתב אודותם, על
הציון הק' של כ"ק מו"ה אדמו"ר זצוקלה"ה נכג"מ זי"ע,

ויהי רצון שמהוך הוספה בהתמדה ושקידה בתורת
הנגלה והסידות, יבשר טוב ככל עניניו, ובנקודה הפנימית מפעולותיו
בהפצת המעינות חוצה, וכדרישה מורנו הכעש"ס ז"ל אשר יום ההילולא
המאתים שלו הוא כיום א' דחג השבועות הבע"ל.

בברכה לבשו"ס ולקבלה התורה בשמחה
ובפנימיות.

מכתב כללי פרטי, לפני חתימת יד קודשו כתב הרבי "לבשו"ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מונח מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסמערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, מ"ו מנחה אב ה'תשכ"א
ברוקלין, נ. י.

האברך אברהם מיכל שי

שלום וברכה

מאשר הנני קבלה מכתבו סיום ג.

ובקשרנו ב"ו באב, שאמרנו דו"ל לא היו ימים טובים
לישראל כמ"ו באב וכו'.

ומסקינים שאם הסכים "הסכים בנוגע לחזון וגם בנוגע
לחזון, בנוגע לחזון.

"שכלו בו פתי מרבה, שהיו מ"ו באב לחודש חלבנה"
שאל חלבנה בסילואה, כסיפור דו"ל בזה.

שחש כחה של חנה, שהיו מ"ו באב לחודש חמשה דוקא.

וקר"ו לחזון: יום שפסקו מלכודת עמים למערכת כי
מהיילים הם להחליק, שניחנו הרוגי ביתר לקבורה "עניני
שמשבחורבן.

ויום שהורו שבטים כו', אז דעליה כל שבטי ישראל
לרגלובו" ענינים שבבנין.

וכתספנה במוגיה ח"ט: מכתב וזילך דמוסיף ויסיף,
שמוסיף לילוח על הימים לעסקו בחורה ויסיף חיים על
חיו."

יהי רצון שברוב מס יקום היקוד שיהמנו עניני
חורבן לעניני בנין, וכמ"ו ומהמנה חבלם לשון.

עד כי יאמר בני ישראל חורבן ה' כי אנחנו בי, שהחודים
היא גם על כי אנחנו.

כי "ישב אהרן ונתחנני, נחמה בכמליה, נחמה מאד נחמה,
וחנך אשר נחנך לנחמה,

ובמקלה בקלי חסונה על גריקים גמולים, אשר בק"ה יש להם
לכיות במשום וגם זרונות שנחמנו ללכיות וגם עבודתם"
בכמליהם הי' דגיל לקרות דף אחר יקרא ב' דפים,

ומיום מו' בחוש "מילוי חלבנה, דקייא סיחיה באשכנז"
נבוא בקבלא דידן למילוי כל עניני בני ישראל, שהם עמידת
להתחדש כמותה, מילוי בשלימות, בגאולתנו האמורה והשלימה.

אברהם מיכל שי
ברכה

אשרנו כמ"ו מס' הענינה חסונה. לודיש חממת: לפקודי מס' קו, ב.
ואפכתי אצלם: ראה ילקוט ידמי' דמז דנט. דשימחה הצמה צדק לאיב
ע' 26. נחמה בכמליהם: איכה רבה ספ"א. הי' רגיל: ויקר' כ"ה.

FOLD SIDES OVER AND THEN FOLD BOTTOM UP
MOISTEN FLAP WELL AND APPLY PRESSURE TO SEAL

מכתב ע"ד משרת רבנות בעתלית

הלפרינג-ירושה"ן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ח' כסלו תשכ"ג
ברוקלין

הו"יה אי"א נו"ינ וכו'
מו"ה אברהם מיכאל שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מב' כסלו, בו כותב אודות
הצעה משרת רבנות וכו', ומתכוונן לזה ע"י לימוד הלכות
הצריכות להני"ל וכו'.

ובמה לכשיבוא הזמן-המלמד אותו להועיל
בהאמור, יסמיכו וישים ידו עליו להורות וכו'.

ומהנכון שיקבל ההצעה האמורה, ומובן שהסקמקלו
לזה-אפשר גם מקודם. *השערה.*

לפלא שאינו מזכיר מפעולותיו בחדש תשרי
העבר, המשובע בכל וחדש כללי לכל השנה.

בברכה לבשו"מ בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

מכתב כללי פרטי, לפני חתימת יד קודשו כתב הרבי "הצלחה בעבודת הקודש שכותבו ולביסוסן מתוך הרחבה", בתחתית המכתב תחת המ"מ המשיך הרבי במכתבו ע"ד קבלת מכתב מא' ממטו"מ ופשוט שימשיך במשרתו בקודש בעתלית וכו'.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הגאולה יב"ג המזג, ה'תשכ"ג
- שנה קן להמחלוקה רבנו הזקן -
ברוקלין, נ. י.

הרב אברהם מיכאל שי'

שלום וברכה

מאשר הנני קבלה מכתבו מיום ה' המזג.

נמעני ימיים אלה: קדמה לגאולה זו הסלה ובקשה בעל הגאולה, הוא כ"ק מו"ת אדמו"ר נשיא ישראל: יהי ה' אלקינו עמנו כאשר הי' עם אבותינו אל יעזבנו ואל ימשנו - וכפי שפירשה וביארה - ל' הפלה ובקשה, והוכנה.

וחפלה עושה - וכפי' השני בכתוב (שאדמו או כ"ק מו"ת אדמו"ר) ל' הבטחה, אשר ראו כל עמי הארץ כי נתקיים בו, הוי' לי בעוזרי גו' וגמלו כל טוב.

ובכל שנה ושנה בחקופת ימים אלה - עת רצון היא לכאן"א והתעוררות להחלטות טובות ללכת בדרכי אבות בעלי ממירת נפש על ההומ"צ, ובפרט הענינים עליהם מסר נפשו בעל הגאולה, ועי"ז ה' אלקינו עמו ואין און ועמל, כ"א ילך מחיל אל חיל; ועדי היכן - עדי יראה אל אלקים בציון, בגאולה הכללית האמתית והשלמה.

בברכה
הגאון רבי מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

קדמה לגאולה: ראה בפרטיות בקונטרס יב"ג המזג תרצ"א (ס' הקונטרסים קע"ה ואילך). הפלה ובקשה: ראה חוספות לחו"א סד"ה ואני נחה. וחפלה עושה: ראה ויק"ר פ"י, ה. תני' לי. וגמלו כו': ראה ד"ה הוי' לי וד"ה הגומל - בקונטרס חנ"ל. ה' אלקינו. און ועמל: ראה לקו"ת בפרשתנו ד"ה לא תביים וביאורו. ילך מחיל: ברכות בסופה: היוצא כו'. אבל אדה"ז בשו"ע שלו (או"ת ר"ס קנה) הביא לפס"ד הגירסא: כל היוצא כו'. ועד היכן: מדרש ההלים מזמור פד.

ז"ע נתקבל מכתבו מא' ממטו"מ. ופשוט שימשיך במשרתו בקודש בעתלית (עד שיבסס עניניו ויקבל לאח"ז משרת רבנות בעלת אחריות וטובה יותר ממנה גם בשאר פרטים).

הפ"נ, שבמכתבו יקראן בעת רצון על הציון הק' של כ"ק מו"ת אדמו"ר וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

מכתב כללי פרטי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מנדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ועש"ק פ' כי תשא ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו,

ומענין פרשה שבוע זה:

וידבר ה' אל משה - כי שאל משה: רבש"ע במה תרום קרן ישראל (ובפרט - שהי' אך זה עתה מעשה העגל). אמר לו הק'

לאמר - לדורות (כולל אפילו ביום פקדי (אשר אז) ופקדה עליהם המאתם בעגל) -

בב' תשא - אתה דוקא - ראשם של ישראל (דוק משה - לא היה לו כל שייכות אפילו לענין העגל, שהרי הי' אז בהר עם ה')

תשא את ראש - חובל, לשאח את ראשם בהגבהה, ע"י אשר -

תשא את ראש, תמנה אותם לגלות חיבתם לפני המקום. - ולכפר על החטא המונע תרומת קרנם (ובפרט - תשא העגל) -

ונתנו איש כופר נפשו - צדקה, כמס"נ וחמאך בצדקה פרוק.

וכיחן אשר כל נפש ונפש מביה ישראל יש בה מבחי' מסרע"ה - הרי הורא בפרשתנו, שע"י בהי' זו על כאו"א להרים קרנו, ע"י אשר יגלה חבתו לפני המקום, בהתכוננו אשר אהבה עולם אהבתנו ה', אלקינו כו' ובנו בחרה - הוא הגוף החומרי - וקרבתנו כו', שאז סמילא כמיס הפנים לפנים יתעורר גם הוא לדבקה בן ולהמשיך אוא"ם ב"ה למטה ולהעלות כל העולם כולו לה', שזהו ע"י החומ"צ ובפרט ע"י הצדקה, שהיא עיקר המצות מעשיות ועולה על כולנה - במילוי הציווי לעשות משכן ודירה לו ית' בתחוננים.

בברכה

שאל משה - ב"ב י"ג. **זה עתה העגל**: הנחומא ר"פ תשא. רש"י תשא ל"טז.
לאמר לדורות: כדמוכה מסרול בב"ב. **ביום בעגל**: סנהדרין קב, א.
אתה דוקא: ולא כבשאר המנינים, וכזהרה תרא ג' בב"ב שם. **ראשם של ישראל**:
ראה בארוכה ב"י לר"ח אהמים כמאי ס"ג (נדפס בלקו"ח לג"ס). **לשאח**:
בהגבהה: רש"י ב"ב שם. **תמנה אותם**: דאין מקרא (והענין) יוצא מידי פשוטו.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מנדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב

גלות חיבתם: ראת רש"י ר"פ שווח. ובפרט כאשר המנין הוא באופן
התשאל את - שאז לכולי עקמא חשב ולא במל (ביצה ג, ב). ועש"ו
מחוצת חתם" בסוגיה ב"ב דהתקמא היא ע"י צדקה - שא"כ למח פנה
אותם והגול חתם" בזה"ב - דאיך זה יפסע ענין המנין להרס קרנם
ודרי אדרבה - אסור למנוח את בנ"י (שע"י רבנו זקנו או"א סק"ו
סס"ו - במ"ש שם עה"ג, רס"א) ואולי צ"ל "שמ"א" או "ש"א" - שמואל
(א). ועכצ"ל דיש במניה בנ"י ענין נעלה, וכן ל'. **תשא נפשות**: שכן
תמ משה במח תרום כו'. וראת ג"כ שמו"ר ר"פ תשא: כי תשא הייבן
לישראל. ופי' תצ"צ (דרמ"צ ח"ב רפס"א) ע"פ הירוש' שקלים (בג)
חוב עבדו תעקנותו ע"י עונותי עבדו ראש"י. **ונתנו נפשות**: ראת פ"י
הגומ"ה בב"ב שם. **ובמס"ג ונחמנו**: ירא צ"צ שם. **בששבת**: תניא
רפמ"ב. וראת חקו"ז חס"ם (קיד"א): אהמטווח דמשה בכל דרא ודרא.
עד שחי' ריבוא. **אתה**: לפנימ"ס. תניא ספס"ס. **יתעורר**: תניא
תקדמת לשער היתוח"א. ושם: אתה זה רצה סרע"ה ליטע בלב כל ישראל
כו' ע"י ש"ש. **ולתפסיל**: לה; תניא ספס"ס. **הצדקה**: כוללת: תניא פ"ז
(סח, ב) - סט, א).

מכתב מהמזכיר הרב יהודה לייב גרונר המעתיק
מענה מהרבי ע"ד בניית המקווה בעתלית, על
פ"ש שיכול לקבל ע"י ש"ב סבא רבא של הכלה
הרה"ח רע"ז סלונים

ב"ה, כ"ח סיון השכ"ו
ברוקלין

לכבוד ש"ב הרב הו"ח אי"א זכו'
מזה"ר אברהם מיכאל שי

שלום וברכה!
את מכתבך הרחוף מכ"ב סיון קבלתי לנכון.
זכמי בקשה הנני להעתיק בזה מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א
שהואיל לציין על המכתב שלך אליז:

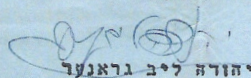
החיבות „ביצוע בניית המקוה” - הואיל להקיף,
ועל הצד הואיל לרשום: „ויחא בשטומז"צ אזכיר עה"צ”.

אקוה שהחזו"ש אתך זאה ב"ב שי". אצלינו אין
שום חדשות מיוחדות. פ"ש מכולנו הוכל לקבל ע"י ש"ב
הרה"ח זכו' רע"ז שי' סלונים שחזר היום לאה"ק ת"ו.

מפני קוצר הזמן וריבוי העבודה אקצר בזה,
ובקוה להראות בשבע שמת בחצרות קרשינו.

פ"ש לכל בני המשפחה שיחיו.

המאחל לך כל טוב

יהודה לייב גרונר

מכתב משנת תשל"ד להמורות וחברי ההנהלה של
בית הספר העל יסודי בית חנה בירושלים
הסבתא הרבנית הלפרין שימשה בתור מנהלת חינוכית

Tel. HYacinth 3-9250

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליו באוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ה'תשל"ד

ב"ה, ט"ו שבט
ברוקלין, נ.י.

אל המורות וחברי ההנהלה
דביה"ס בית חנה
בירושלים ת"ו

שלום וברכה!
הפ"נ שלחם ליום ההילולא

נחקבלו, ויקראו בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח

אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

מזכיר
V. S. H. E.
M. S. H. E.

מכתב לתלמידות ביה"ס הנ"ל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11218
Hypocrite 3-8230

הודעת הנהלת מניאורטאטן
ליובאוויטש

מדע אינטרנאציאנאלי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ט"ז שבט, ה'תשל"ד
ברוקלין, נ.י.

אל התלמידות ביה"ס הקל יסודי "בית חנה"
אשר בירושלים ה"ו

ה' עליהן החייבה

ברכה ושלום!

בנוסף התקבלו הא"ס והפ"ג (יוקראו על קמרון ק"י), והצ"ח יטלח
השאלות לכבן לשובה.

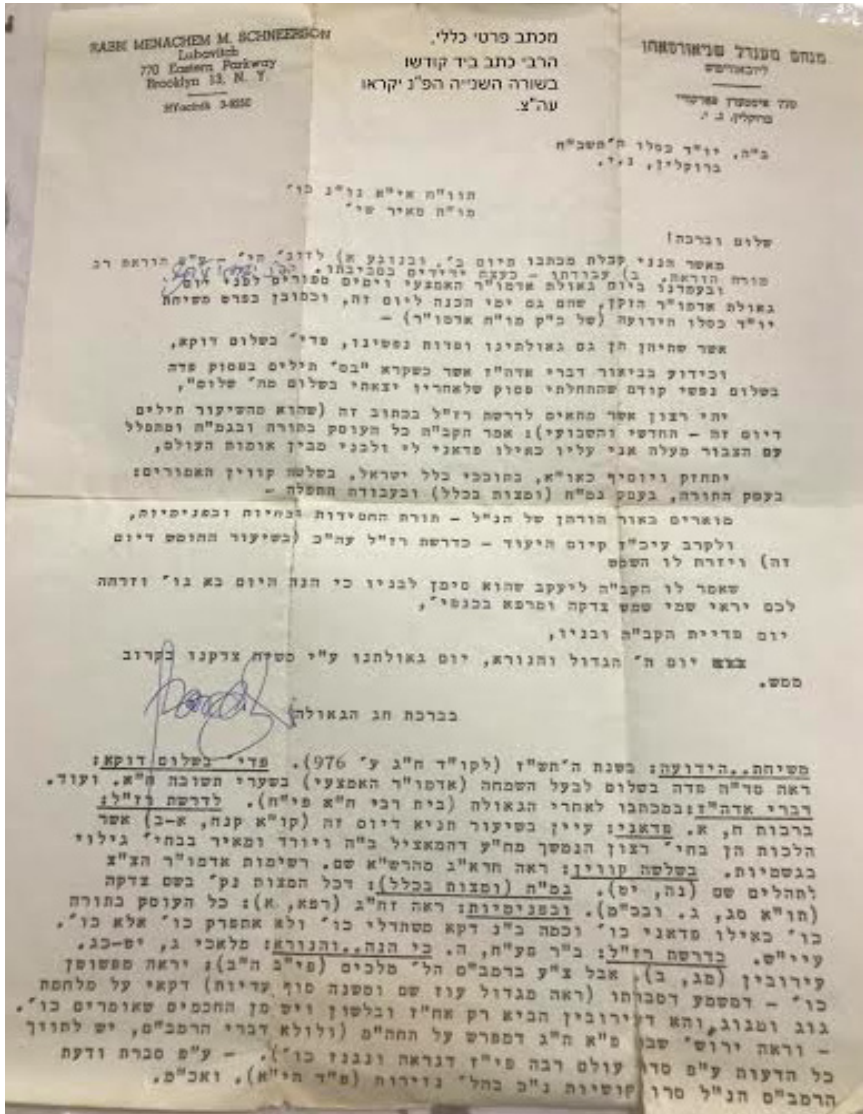
במסגרת כנסת חינוך על שרת הקודש, בודאי למועד למדניש לתן
באריכות אשר הקידר הוא מנסה במועל, מינו קיום מנסה בחידור ובמסח
וליקוד מורחבו, מרוב איום, במסגרת ומקידת, ונדול לימוד עשבי לירי
מקשה.

ובנוסף מינ"ד מסק, יום החילול של כ"ג מ"ש מדבר"י, בודאי
התקדשו כדבצי מרובו של בעל החילולא, אשר מסר נמשו על חינוך מסד
של בני"ה בכל מקום שהם, ובמסגרת לוח מסיפנה אומן בלימודן ובמסגרת
למלאה תקוות בעל החילולא - למינה "ברוב להאיר" עם כל המיושם
שבה.

בברכה להצלחה ולבשורה טובה
בכל האסור

לפנינו מכתבים ששלח הרבי לסב החתן מאיר פרידמן מכתב פרטי כללי הרבי כתב ביד קודשו בשורה השנייה הפ"נ יקראו עה"צ

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
affactek 3-4655

מכתב פרטי כללי,
הרבי כתב ביד קודשו
בשורה השנייה הפ"נ יקראו
עה"צ.

משה מנחם שניידר
ליבאוויטש

חד יאסערן פארטיי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"ד כסלו תשמ"ו
ברוקלין, נ. י.

תנו"ח אי"א נו"נ כו"
מו"ח מאיר שי"

שלום וברכה!

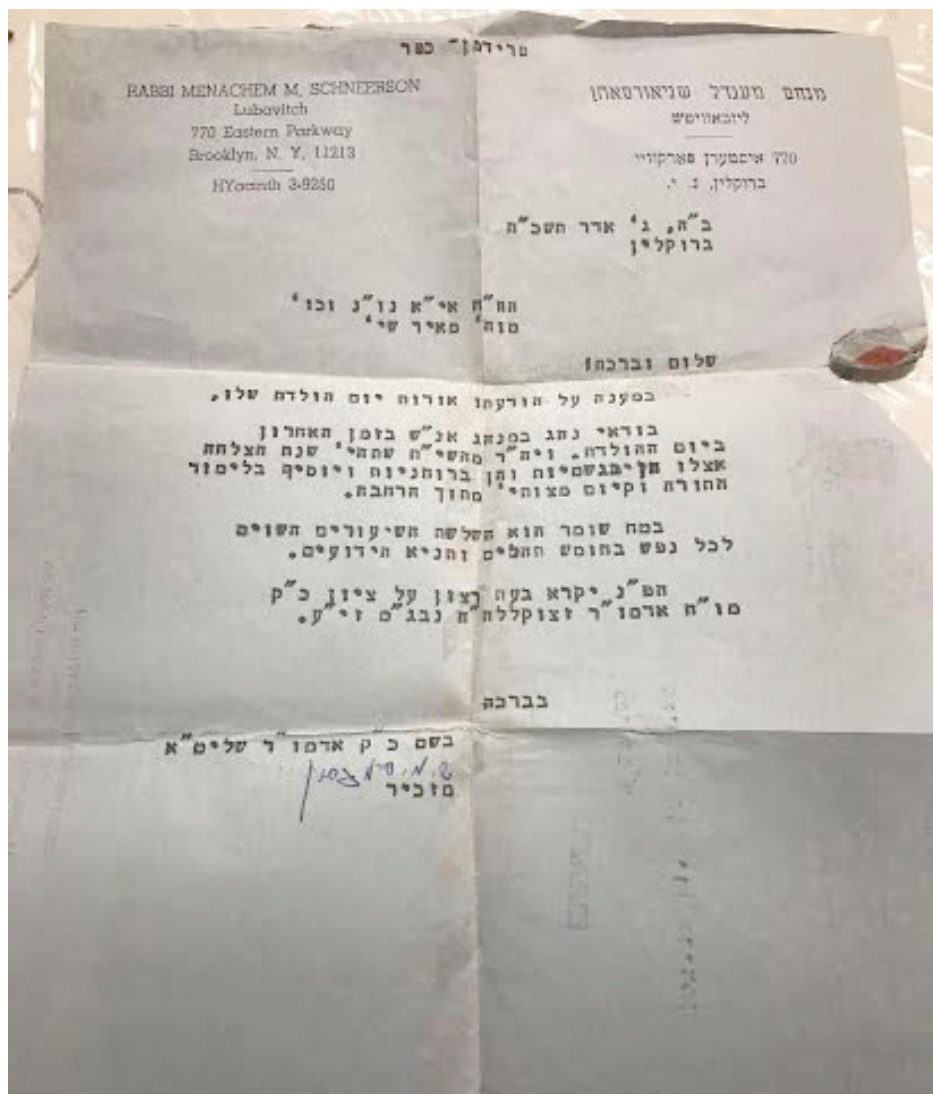
מאשר אנני קבלה מכתבו מיום כ"ג, וכנזכר א' לזכ"ר, הי"ד היום רב
מורה הוראה, (ב) עבודתו - כעמ"ק ילדים כסביבתו, וכן ילדים שפניו יום
ובעמלניו ביום גאולה אדמו"ר האמפעי וימים מפורים לפני יום
גאולה אדמו"ר הזקן, שהם גם ימי הכנה ליום זה, וכסובן כפרס משיחה
יו"ד כסלו הירועה (של כ"א מו"ח אדמו"ר) -
אשר משיחין הן גם גאולתינו ומורה נפשינו, מדי" כשלום דוקא,
וכידוע בניאור דברי אדה"ז אשר כשקרא "בס" תילים בספוק פיה
בשלום נפשי קודם שהתחלתי ספוק שלאחריו יצאתי בשלום מה" שלום",
יהי רצון אשר מהאים לירשת רז"ל בכחוב זה (שהוא משיעור תילים
דיום זה - החדשי והסבועי) ו אפר הקב"ה כל העונס כמורה ובגמ"ה ומתפלל
עם הצבור מעלה אני עליו כהילו פדאני לי ולבני מבין אופות העולם,
יתחזק ויוסיף כאו"א, כמובכי כלל ישראל, בשלש קווין האמורים:
בעמק החורה, בעמק נב"ה (ומצות בכלל) ובעבודת החשלה -
מוארים באור הורחן של הנ"ל - תורת החסידות ובמיתות ובמניסיות,
ולקרב עיב"ז קיום תיעוד - כדרשת רז"ל עה"כ (בשיעור החופס דיום
זה) ויזרח לו השמש
שאמר לו הקב"ה ליעקב שהוא סימן לבניו כי הנח היום בא גו' וזרחה
לכם יראי שמי ששם בדקה ומרמא בכנפי",
יום פדית הקב"ה ובניו,
בצב יום ה" הגדול והנורא, יום גאולחנו ע"י סעדת צדקנו כקרוב
מסמ.

Handwritten signature

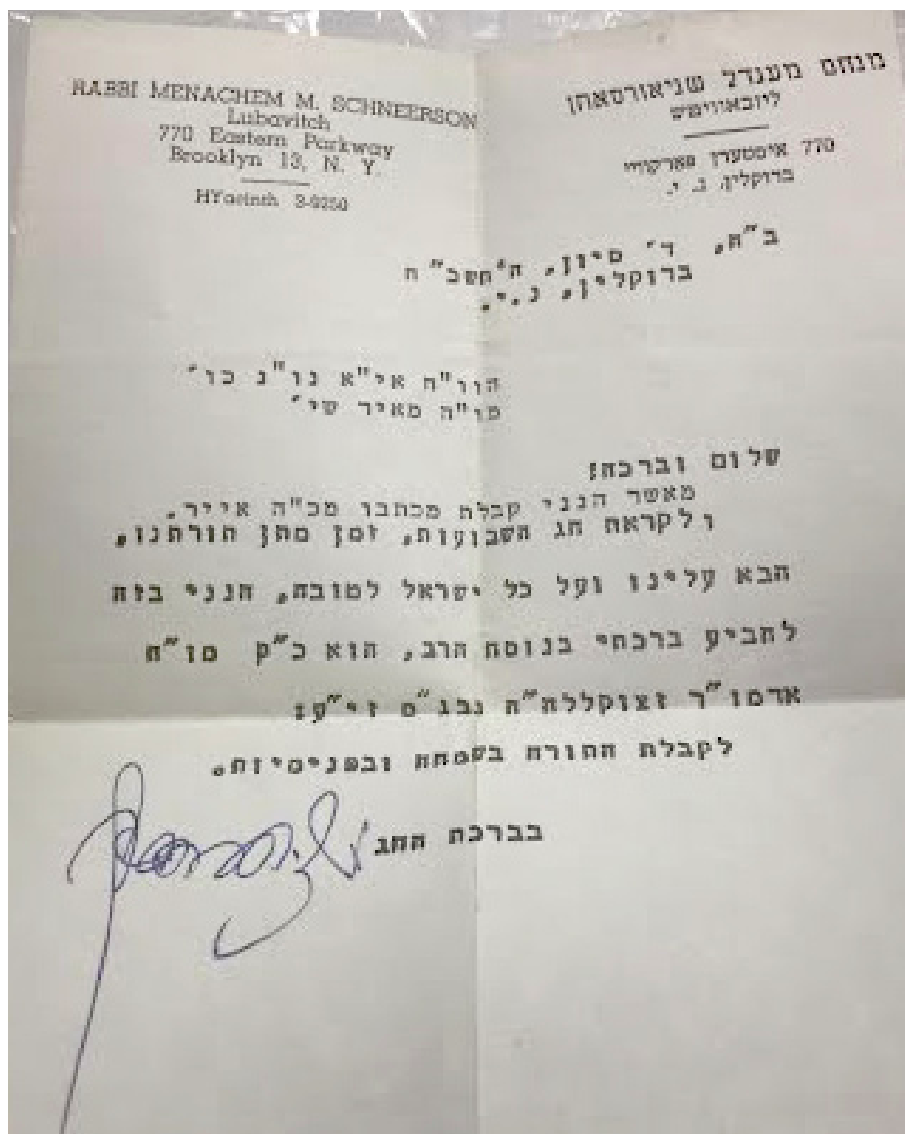
בברכה חג הגאולה

משיחה, הידועה: בשנת ה'תש"ז (לקו"ר ח"ג ע' 976). מדי בשלום דוקא:
ראה מו"ח מדה בשלום לבעל השמחה (אדמו"ר האמפעי) כשעדי חטובה ה"א. ועוד.
ברבי אדה"ז ובמכתבו לאחרי הגאולה (בית רבי ח"א פי"ח). לדרשה זו"ל
ברכות ה, א. מדאנני עיין כשיעור חניא דיום זה (קו"א קנה, א-ב) אשר
הלכות הן בחי' רצון הנמשך מה"ע והמאציל ב"ה ויורד ומאיר בבחי' גילוי
בגמסיות. בשלש קווין: ראה חרא"ב מהרש"א שם. רשימות אדמו"ר הצ"צ
לחללים שם (נה, יט). בנ"ה (ומצות בכלל): דכל המצות נק' בשם צדקה
(הו"א סג, ג, וככ"ס). ובמניסיות: ראה זה"ב (רפא, א): כל העונס כמורה
כו" כהילו פדאני כו' וכמה כ"ג דקא מתחילי כו' ולא אחסדק כו' אלא כו'.
עו"א ש. כדרשת רז"ל: ב"ר מע"ה, ה. כי הנה... והנורא: מלאכי ג, יט-כג.
קירובין (סג, ב), אבל צ"ע ברמב"ם הל' סליכים (פי"ב ח"ב): יראה משפוסך
כו' - דמסמך דמכותו (ראה מגדול עוז שם ומשנה סוף עדינה) דקאי על מלחמ
גוב ומגוב, והא דקירובין הביא רב רק אח"ז ובלשון ויש מן החכמים שאומרים כו'.
- וראה ירו"ש שבו מ"א ה"ג דמפרש על החמ"ס (ולולא דברי הרמב"ם, יש לתוון
כל הדעות ע"פ סדר עולם רבה פי"ז דנראה ונגנו כו'). - ע"פ ספרת ודעת
הרמב"ם הנ"ל סרו קוסינות נ"כ כהל' נזירות (פי"ד הי"א), ואכ"מ.

מכתב ע"ד יום ההולדת

מכתב ברכה לקראת חג השבועות

מענה מיוחד שקיבל סב הכלה
הרה"ח שמואל שי' פרומר, לקראת חג הפורים
תשד"מ על ידי המזכיר הרב לייבל גרונר שי',
הרבי ביקש למסור בשמו שליחות לחלק בשליחותו
מתנות לאביונים ביום הפורים בארץ הקודש:

ב"כ
ז' באדר א' תש"מ

יחסו או בשאי שקודם נסיעתי להציון הקדוש,
הנני מוסר או שליחות לתפק מצדקה בשליחותי בימי הפורים
הו אתר שקלים לתו אמילנים בארץ.
סיום זה יקבל אלפי רוב אפרים ווער שיתו.

אשר התשובה
ז' אייבל גרונר

מכתב למשתתפים בשיעור בבית מרציאנו עכו מוסר השיעור סב הכלה הרב פרומר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, מוצאי ת"ב, יהפך בקרוב ממש (וכל הצמות) לשטון
ולשמחה ולמועדים טובים,
יום רביעי פ' פנים בפנים דבר הוי' עמכם,
שנת ה'משדי"מ. ברוקלין, נ. י.

אל המשתתפים בשיעור הנלמד בבית מרציאנו
בעכו ה' עליהם יחיו

שלום וברכה

המלך הרשומה ותי"ח.

ע"פ מנהג ישראל היא לקדש הלבנה דוקא במוצאי ט"ב.

ומפורש הטעם בכ"מ, כי בשו"ט היא כי ישראל והשכינה עונידין להתחדש כמותה, וגם
כי במנחה ט"ב נולד המשיח,

הרי הדמ"ג לחדש ההתעוררות להחלטות טובות בכל עניני חשבה והתומ"צ, שהן המבטלות
טיבת הגלות, אשר (רק) מפני חטאינו גלינו מארצנו, ובהבטל הטיבה מיד (כטל התסובב - הגלות
(ו)הן נגאלין.

וכיון שגדול כח החלטות הנעשות בציבור - לקבלן בהאסף רבים יחד התועודות שמחה, שמהם
באמירת דברי תורה, שהיא המשמחת לב ועינים מאירה, ושמה פורצת גדר והגבלה בלימוד התורה והיד
בקים מצוהי'.

התועודות בפרט ביומין זכאין הסמוכין לטי"ב ועכ"פ: בחמשה עשר באב, ובשבת "שלו"ש
שלאחריו, ובשבת שלאחרי שבת מברכים דחודש אלול, חודש החשבון (והתשלומין) דימות שנה זו.

ובשל פעמים הוי חזקה - חזקת תורה ומצוותי' ומתוך שמחה וטוב לבב תמיד כל הימים.

ללא

1 בברכה להצלחה רבה בכהנ"ל,
והרי כ"ז ג' ימהר ויחיש שבקרוב ממש יקויימו
היעודים-ההבטחות שיהפכו ימים דאזלינן מינייהו
לשטון ולשמחה ולמועדים טובים והאמת והשלום אהבו
(אהבת ישראל) וידעו כי אתה שמך הוי' לבדך עלינו
על כל הארץ,
בגאולה האמתית והשלימה עיי משיח צדקנו

נ.ב.

השיק שלאחרי ט"ו במני"א - הוא כ"ף במני"א, יום היא"צ וההילולא של אמו"ר לוי יצחק
בן הרב א"י ברוך שניאור-ז"ל - זה ארבעים שנה,

ועלי החוב והזכות גדול להציע ולבקש וכו' - ללמוד בהתועדות מתורתו, ולנדב ביומא
דין לז"נ,

שמסר נפשו על הפצת היהדות בתוככי בניי "מאחרי מסך הברזל" ה"י חשוב בבית האסורים
ונשפט לגלות ומת בגולה ושם מי"ב,

זכותו יגן עלינו ועכ"י - שליט"א.

מכתב למשתתפים בשיעור בביהכ"נ היכל קדושים בעין היס חיפה מוסר השיעור סב הכלה הרב פרומר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מחזם מונדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בייה, מוצאי ת"ב, יהפך בקרוב ממש (וכל הצומות) לשיעור
ולשמחה ולמועדים טובים,
יום רביעי פ' פנים בפנים דבר הוי' עמכם,
שנת ה'תשנ"א. ברוקלין, נ. י.

אל המשתתפים בשיעור בביהכ"נ היכל קדושים
בעין היס חיפה הי עליהם יחיו

שלום וברכה
שימחה
המכ"ח נתקבל, ותי"ח.

ע"פ מנהג ישראל אשר תורה היא לקדש הלבנה דוקא במוצאי ט"ב,

ומפורש הטעם בכי"מ, כי בשו"ט היא כי ישראל והשכינה עתידין להתחדש כמותה, וגם
כי במנחת ט"ב נולד המש"ח,

הרי הזמ"ג לחדש ההתעוררות להחלטות טובות בכל עניני תשובה והתומ"צ, שהן המבטלות
סיבת הגלות, אשר (רק) מפני חטאינו גלינו מארצנו, ובהבטל הסיבה מיד (בטל המטובב - הגלות
הן נגאלין).

וכיון שגדול כח החלטות הנעשות בציבור - לקבל בהתאסף רבים יחד בהתעודות שמחה, שמחה
באמירת דברי תורה, שהיא המשמחת לב ועינים מאירה, ושמחה פורצת גדר והגבלה בלימוד התורה
והידור בקיום מצוותי,

התעודות בפרט ביומין זכאין הסמוכין לטי"ב ועכ"פ: בחמשה עשר באב, ובשבת "שלו"
שלאחריו, ובשבת שלאחריו שבת מברכים חודש אלול, חודש החשבון (והתשלומין) דימות שנה זו.

ובשלש פעמים הוי חזקה - חזקת תורה ומצוותי ומתוך שמחה וטוב לבב תמיד כל הימים.

לקינו

בברכה להצלחה רבה בכהנ"ל,
והרי כ"ז גם ימהר ויחיש שבקרוב ממש יקויימו
היעודים-ההבטחות שיהפכו ימים דאזלינן מינייהו
לשיעור ולשמחה ולמועדים טובים והאמת והשלום אהבו
(אהבת ישראל) וידעו כי אתה שמך הוי' לבדך עלינו
על כל הארץ,
בגאולה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו

ג.ב.

השיק שלאחריו ט"ו במנ"א - הוא כ"ף במנ"א, יום היא"צ וההילולא של אמנו"ר לוי יצחק
בן הרב אי"י ברור שניאור-זי"ל - זה ארבעים שנה,

ועלי החוב והזכות גדול להציע ולבקש וכו' - ללמוד בהתעודות מתורתו, ולנדב ביומא
דין לז"נ,

שמטר נפשו על הפצת היהדות בתוככי בני"י "מאחורי מסך הברזל", ועי"ז הי'
חבוש בבית האסורים ונשפט לגלות ומת בגולה וסמ"כ,

זכותו יגן עלינו ועכ"פ - שליטיא.

**בשנת ה'תשד"מ התקיים כנס ארצי העשרים ואחת
של נשי ובנות חב"ד בארצנו הקדושה בבית זקני הכלה
הרה"ח שמואל שי' זוג' מרת דבורה תחי' פרומר.**

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, חמשה עשר באב, ה'תשד"מ
ברוקלין, נ. י.

מארגני כנס ארצי העשרים ואחד
דנשי ובנות חב"ד בארצנו הקדושה
תובבי"א
הי עליהן תחיינה

ברכה ושלוש

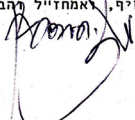
~~אדוניי עי"ד הכנס וכו' וכו'~~
מאשר הנני קבלת המכ"י, וברבבשת ברכה פייב,

ובעת רצון יקרא על הציון של כייק מוי"ח אדמו"ר זצוקלהי"ה נבג"מ זי"ע.

ודבר בעתו - שהמענה נכתב ביום שאמרנו חכמנו ז"ל **במשנתם** שלא היו ימים טובים לישראל
כחמשה עשר באב כו' שבהם בנות ישראל כו' היו אומרות כו' אשה יראת ה' היא תהלה כו' ואומר
תנו לה מפרי ידי ויהללו בשערים מעשי,

כן יברך השם את כאוי"א מכן-בזה ובכל המצטרך מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה.

בברכה אשר מתאים ליום זה - יום טוב -
תוסיפנה עוד יותר בכל פעולותיהן הטובות
ותשפיענה בכי"ן זה בכל הסביבה
הלוח והוסיף, אמחז"ל והבטיחו דמוסיף
יוסיף כו'.

**על גבי
המעטפה
נרשם:
"מארגני כנס
הארצי דנשי
ובנות חב"ד
אצל מרת
פרומר ריינס
10 חיפה".**

בחנוכה ה'תשמ"ח, זכה סב הכלה הרה"ח שמואל שי' פרומר לקבל מענה מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח על דו"ח פעילות ששלח. הרבי לקח את הדו"ח קרע ממנו את הכותרות וצירף את הכותרות בלבד אל המענה. תחת חתימתו הק' הוסיף: "כל המצורף ל"הכותרות" המצו"ב נתקבל בעתו, ויזכרו בל"נ על הציון הק'."

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 אימפרן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ימי חנוכה ה'תשמ"ח
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נוי"ב עוסק בצ"צ וכו'
מזה' שמואל שי'

שלום וברכה

מאשר הנבי קבלת המכ' וכו'
ודבר בעתו -

בימי חנוכה - דענינם מוסיף והולך ואור,
ובמיוחד אשר השנה שנת "הקהל" ושנת תשמ"ח,
רמז אבל גלוי - לשמחה גלוי של עצמו (תשמח)
ולשמח את האנשים הנשים והטף שיכול להגיע אליהם
(תשמח)

ולמשך זה בכל ימות השנה.

הפ"נ שמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.

בברכה לחנוכה מאת
ושמח

כל המצורף ל"הכותרות" המצו"ב נתקבל בעתו, ויזכרו
בל"נ על הציון הק'.

כ"ה

כ"ק אדמו"ר שליט"א

דו"ח פעילות

ה'תש"ח/א

כ"ה

כ"ק אדמו"ר שליט"א

דו"ח פעילות

א.צ.כ. ברא"ח ע"ס

מכתב ששלח הרבי מתאריך י"ב ניסן תש"ח
 (לפני קבלת הנשיאות) לסבא רבא של הכלה הרה"ח
 ר' עזריאל זעליג סלונים ע"ה ע"ד הולדת נכדו סב
 הכלה, הרה"ח שלום דוב בער וולפא שי'

Tel. PResident 4. { 0507
1866

מרכז לעניני חנוך
Merkos L'Inyonei Chinuch, Inc.

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

RABBI JOSEPH I. SCHNEERSON,
President

Chairman, Exec. Committee
 RABBI MENDEL SCHNEERSON

Director
 RABBI M. A. HODAKOVY

Executive Secretary
 NISSAN J. MINDEL, M. A.

כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש,
 נשיא

יג"ר ועד הפועל:
 הרב מנחם מ. שניאורסאהן

מנהל:

הרב ח. מ. אייזיקוב

מזכיר ראשי:

ניסן י. מינדל

ב"ה

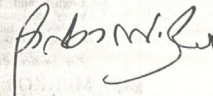
יב ניסן תש"ח

שב חוה"א א"א ג"מ זכו' הרה"ח מהורע"ז שי'

שלום וברכה.

פוחחין בברכה, ברכת מו"ט להולדת נכדו של שב' ב שחודיעני. ויהי
 שיגדלחו חוריו להתחמט' סתוך הרחבה בגור' ועיניו רואות בנחת ועונג.
 ובמסגה על סכ"א) ע"ד סאמרי אדמו"ר מהרשנ"ע שאצלו ולא סאמ' א'
 ברשימתי שבט' החולדות, אולי יוכל להודיע קוטב כל סאמר באיזה מילות (ע"ד אה
 שעשייתי ברשימתי) ואז אולי אפל אמ' הם הק"ן// הם הנזכרים בהנ"ל בשנה אחרת.
 זאכ' אין זה אלא ג"א בזמן סאמר.

ב) ע"פ חוראת כ"ק סוף ארמו"ר שליט"א: ביום קל"ץ שיש בו סוסף אין
 האבל יורד לפני התיבה אפילו כמנחה ומעריב, אבל יורד הוא לפה"ח במשחת/שבת
 או ש"ח. הח"ק וברכו (השני) דליל שבת אין שייך להאכל, וכן גם לא אכ"א ועלינו.
 ג) סזכיר סיפור כ"ק סוף אר"ש ע"ד אדמו"ר מהרשנ"ע וחרב סבעלו
 (משיחות ריבא). אולי יוכל להמציא לי ר"ד משיחות הח"ס הנ"ל כל מה שזוכר?
 מוסנ"פ קונטרס לחפ" שח"ל זה עתה, ובטח יזכה בו את הרבים.
 סמאחל לו ולכב"ב ולכל הדו"ש חפ" כשר ושפח ולאחר לבאולה

אמיתית ושלימה

מכתבים לסבא רבא של הכלה הרב יצחק זאב רפאל וולפא ע"ה.

וואלפא-ירושתי'ן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בייה. כא' מי'ח תשי"ז
ברוקלין

הווי'ח איי'א נוי'ב כו'
מו'ה יצחק זאב רפאל שי' הלוי

שלום וברכה!
במענה על מכתבו מט' חשוון, בו כותב אודות
הצעות לחילוף משרתו דעתה.

וכפי שמתאר המצב במכתבו, הרי אם לא יגרום בזק
עיי'ז למקום משרתו עתה, יש להתענין בחילוף המשרה-למנהל משרד
סניף בנק שכותב אודותו, ובלבד שיהי' בטוח שהמשרה בטוחה
וקבועה למשך זמן.

בשח יודע משלשת השיעורים השווים לכל נפש מתקנת
כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקלה"ה נבגיי'ם זיי'ע, בחומש תהלים ותנ"א,
וישמור אותם עכ"פ מכאן ולהבא.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שלישי'א
מזלי'ן
16 קווי'ן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מחנך מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' יצחק זאב רפאל שי' הלוי

ב"ה, ר' שבט השכ"ג
ברוקלין

שלום וברכה!
לאחרי הפסק ארוך נחבל מכתבו מד' שבט
=ע"פ חותם הדואר=

וכיון שאין מזכיר מעניניו הפרטים וב"ב
שי' התקוה שזהו סימן שהכל בסדר, ויהי רצון שסוף יסדר
גם הענין אודותו כותב ובדרכי נועם ובדרכי שלום, ובפרט
שהרי נוגע לרבים,

בטח השתתף בהתועדות דיום כ"ד טבת, ובפרט
אשר השנה היא שנת המאה וחמשים להסתלקות הילולא של כ"ק
אדמו"ר הזקן, וכן בטח ישתתף בהתועדות דיום הסתלקות הילולא
יו"ד שבט, של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל, וכתלית כל התועדות-
יתוסף מהתעוררות מאתה ההתועדות בעניני תורה ומצות לימים
וחדשים הבאים לאחריהם.
בברכה ובפ"ש המשפחה שי'

ולפא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ד תמוז תשכ"ג
ברוקלין

הו"ה אי"א נו"נ וכו'
הרב יצחק ש"י
וזוג' ה'י

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד הכנס בנס האברך
מנחם חיים ש"י, לגיל מצוה,

הנה יג"ר מהשי"ת אשר מבן שלש עשרה
למצוה יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפסק המשנה (אבות
פרק ה') ויוסיף התורה ושקידה בלימודו בתורה בתורה
הנגלה וכן בחורה האסידות ויהרר בקיום המצוה.
והשי"ת יצליחו להיטה חסידו ירא שמים ולמדין.

ויראו מהם רוב נחת יהודי אמת
נחת חסידותי.

צאנז וברוכה
[Handwritten signature]

בהמשך למה שדברנו בעה שהוחם כאן בנוגע למקום
לימוד יו"ת ש"י, הנה באמצע שנה הלימודים מנעתי עצמי
מלכתוב בזה לכ" או לבנו ש"י, ומכמה טעמים. ומהם:
פשיטא שאי אפשר לכתוב היפך מפס"ד השו"ע שילמוד הבן
דוקא במקום שלבו חפץ - ולא עוד, אלא שהכניסו תורה
זו לא בהל' ת"ת, כ"א בהל' כבוד או"א, מאידך גיסא
לא רציתי להחריף היחסים שבבינה, במקוהי ש"י סתדר הענין
מעצמו; ובהצדיקי אה העדר מענתי בזה-שזהו אמצע שנה ל.

עתה בהחקרב זמן הרישום לשנת לימודים הבע"ל,
ארשה לעצמי להביע תקוהי חזקה אשר שניהם, כ' וזוג,
הי"י, ירשו (ירשמו) בנס ש"י ללמוד במקום שלבו חפץ
ומשתוקק זה מכמה זמן, והרי טוב ביותר שיעשה כל זה
בהסכמתם מלאה, ועוד להעיר - רצון בנס ש"י בזה חזק
הוא מדי ואינו כלל זמני ועובר (כפי שנוכחו בודאי
במשך כו"כ חרשים שעברו), ז.א. שההכרח שיעשה אחרת -
יפגע בו יום יום. והוצאותיו: מחת העצבים, פגיעה
ביחסים, העדר ההתמדה בלימודים, יחס עויין להמוסד בו
מוכרת יהי' ללמוד, ועוד ועוד. - תופעות כאלו אשר
הורים בכלל, וביחוד אלה שחוננם ה' בילדים יר"ש ובעלי
כשרון ורגישים, במח שעליהם לעשות כל החלוי בהם למנען,
ולעשות זה במחאה, שהרי טובה יו"ח היא בגלל וברוח.
לחסיפות הענין-שולח הנני מכתבי זה מהיר דחוף. ות"ת
מראש אם בהקדם יבשרוני טוב בכל זה.

וולפא- ירוח"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

ב"ה, סו' שבט תשל"ד

ברוקלין, נ.י.

מחות' הרו"ח אי"א נו"נ וכו'
מה' יצחק זאב רפאל שי' הלוי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכ' ובו בקשת ברכה
פ"נ מיום ו' שבט

ובעה רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

דפיקא וברכה לית גמולתה ליה
ליום ט"ז תמוז ה'תשל"ד

מכתבים ומענות הרבי למנהל מוסדות קרית גת סב
הכלה הרה"ג הרה"ח שלום דב
בער שי' וולפא:

מכתב ע"ד הוספה בלימוד החסידות

ולפא-ירושה"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

האברך שלום בער שי'

ב"ה, ט"ז תמוז תשכ"ב
ברוקלין

שלום וברכה!

במענה למכתבו מי"ד תמוז.
בעה יצוין יזכירוהו על הציון הק' של כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, למילודי משאלות לבבו לסובה
בכל הענינים שכוהב.

ונעם לי לקרות במכתבו ע"ד החלטתו הטובה להוסיף
בלימוד החסידות, תורת דברי אלקים חיים.

והרי הימים ימי סגולה בכל כגון זה, שכתב מכתבו
למחרת יום הגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל, שמסר
נפשו על הפצת תורת החסידות, בתוככי הפצת החורה והיהדות בכלל,
והחקה אשר יודע הוא מפרשה ימים אלו.

ובפרט אשר גזע צור מחצבתו הם נשיאי חב"ד -

מסייעה.

בבית לבשו"ס

מכתב ע"ד שינוי נוסח התפילה וקשר התפילין

ולפא-ירושת"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, יו"ד אלול השכ"ב
ברוקלין

האברך שלום דובער שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו בו שואל בקשר עם שינוי נוסח
התפילה וכן שינוי בקשר התפילין וכיו"ב בקשר עם כבוד אב
ואם.

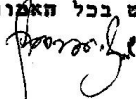
ולפלא השאלה בזה, שהרי מפורש הדין בזה בענייני
דתורה ומצות בכמה מקומות, ומתם גם בשולחן ערוך יודה דעה
הלכות כבוד אב ואם, סוף ס' רמ"א.

אלא שבנוגע נוסח התפילה, כיון שע"פ המבואר
בשו"ת אחרונים, יש לשנות מנוסח אשכנז לטורק ומספרד לנוסח
אר"י, אבל לא להיפך, לכן החילוף בנוסח צריך להיות אחת ולתמיד,

ויהי רצון מהשי"ת שימלא כל משאלות לבבו ולבב
אחיו ואחותו שי' לטובה בכל האמור, והוריהם שיחיו ירוו מהם
רוב נחת אמיתי הוא נחת יהודי חסידותי.

והרי הימים ימי טבולה, ימי הדין אלול חוש טרומים
וכידוע המשל מרבנו הזקן, בספרו לקוסי תורה בפרשת ראה ז"ה
אני לדודי ודודי לד' (דברים לב' ב),

בברכה לבשו"ט בכל האמור ולכתיבה
והחימה טובה

מכתב ע"ד מקום לימודו

ולפא-ירושח"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א מנ"א תשכ"ג
ברוקלין

האברך שלום דובער שי

שלום וברכה!
במענה למכתבו, בו כותב אודות מקום לימודו לשנה
לימודים הבע"ל.

ובהמשך למכתבי מאז בענין זה, תקוהי חזקה אשר
ימלא השי"ת משאלות לבבו לטובה ולימוד/בישיבה הק' תומכי אמת וצדקה
חמישים, מיסודם ובהנהלתם של כ"ק רבוהינו נשיאינו וצוקלה"ה
נבג"מ זי"ע, וביחוד-שהרי הוא מגזע צור מחצבתם, ובודאי שגם
הוריו שליט"א יסכימו על זה, ולא עוד אלא-שבתפץ לבב ובשמחה,

וירוו ממנו ומשאר ילידיהם שי' רוב נחה אמיתי,
הוא נחה יהודי חסידותי.

ובודאי מצדו ילמוד בהתמדה ושקידה נגלה וחסידות
ויביא הלימוד לידי מעשה כהוראת חז"ל הידור בקיום מצוות.

ובזה כמובן וגם פשוט כבוד אב ואם, אשר הוקשה
כבודם לכבוד המקום, ויציגוהו יפה ונחמד ונא.

בברכת הצלחה בלימוד תורתנו הקדושה
תורת חיים ובקיום מצוותי' *אמת*

מכתב ע"ד שינוי סדר הלימוד

ולפא-ירושח"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NYcath 3-9250

מנהח סענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסמעקן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, יט' שבט השכ"ג
ברוקלין

הצבדן שלום דובער שי

שלום וברכה

~~במצנה למכחבו מפוצש"ק, בו כותב אודות החילוקי
דיעות בנוגע לסדר לימודו וכו' ומזכיר ג"כ שיש חושדים שרצונו
לשנות סדר לימודו הוא מפני שיוכל ללמוד פחות וכו'.~~

וכיון שעתה נמצא באמצע שנת הלימודים, שבכלל אין זה נוהג להחליף לימוד באמצע השנה ומכמה טעמים, ותעמוד השאלה על הפרק בתחלת שנת הלימודים הבא, לכן מהנכון אשר יוסיף בהחמדה ושקידה בלימוד תורתנו הק' תורת חיים, מהאים להסדרים שלמד עד עתה (אבל כג"ל בהוספה בחיות בהלימוד), והרי אז יש מקום לומר שכשיוכחו שאמת כן הוא שחשקה נפשו בלימוד התורה בלי מבלבל בלימודים אחרים, הרי זה עצמו ישפיע למעט השענות וכו', והכוונה בהנוגע להוספה לכוונת לחיות בהחמדה ושקידה הוא שכל להטעם העיקרי-שהלימוד צ"ל באופן להעלות בקדש כיון שזהו רצונו של הקב"ה, והרי גזע צור מחצבתו מסייעתו בהאמור-מחחיל מרבנו הזקן אשר הרבה להפליא בכסף מספריו ומאמריו בגודל הענין בהחמדה ושקידה בלימוד התורה, ובדאי למותר להוסיף, אשר הלימוד צריך להיות-כהוראה חז"ל-לימוד המביא לידי מעשה, ויהי רצון שיבשר טוב בכל האמור.

בברכה

מכתב מענה ע"י הרב אפרים וולף ע"ד פעולות:

ישיבת תומכי תמימים המרכזית

CENTRAL YESHIVATH TOMCHEI TMIMIM

כולל: עולי רוסיה עולי תימן Containing: Pleite Oley Russia Oley Teimon

מיסודו של ביק אדמיר רבי יוסף יצחק זצוקללהיה נביים ז"ע מליובאוויטש
תחת נשיאות ביק אדמיר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory
Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בתשובה נא להוכיח

כ"ה לוד... ג' מג"א... תשל"ה

כבוד
הרה"ח ר' שד"ב שי' ולפא
קריח גת

שלום וברכה!

ממזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשו למסור לך את
התשובה כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד הפעולות שלך, כדלקמן:

"אשרי חלקו ודכל העוזרים בכל זה וזכוחם
גדול ביותר. אזכיר עה"צ לכל הנ"ל".

נסיתי להחקשך אליך היום טלפונית להודיע התשובה
אך לא קבלתי קשר.

בטוב וברכה

אפרים וולף

שכונת הרכבת רח' א מס' 6. ת"ד 46 לוד. כתובת טלגרפית: ישיבה-לוד
Schunat Harakevet, St. A No. 6. P.O.B. 46 Lydda. Cables: Yeshiva-Lydda
טלפון: 961848 — 964392

ב"ה. יום חמישי, כ"ד סיון, ה'תנש"א.

הוראה מיוחדת לפרסם

היום – מחרת חתונת הרה"ת לוי יצחק הלוי שי
בנו של המזכיר הרה"ת ר' ירחמיאל בנימין הלוי שי
קליין.

התעניין כ"ק אדמו"ר שליט"א אצל המזכיר הריב"ק
שי' באם הפסיקו את החתן בעת אמירת המאמר.
הריב"ק ענה שע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א
בעברי שלא להפסיק את החתן בעת אמירת המאמר,
לא הפסיקוהו באמצע.

כ"ק אדמו"ר שליט"א הגיב ע"ז ואמר: שאחר חזרת
המאמר פ"א יתחיל עוה"פ פעם שני' ואז יפסיקוהו, כי
אין לבטל מנהג².

הריב"ק ענה שאי"ה הלילה בעת ה"שבע ברכות"
יסדר שיאמר המאמר באופן הנ"ל.

אח"כ הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א להריב"ק לפרסם
זאת.

---

(1) לכללות הענין ראה ס' בצל החכמה עמ' 67, ובהנסמן
בהערה 15 שם.

(2) ראה מש"כ בס' דברי תורה (לבעמח"ס מנחת אלעזר) ח"א
אות א' – בטעם מנהג זה.

מענות מהרבי אל סב הכלה הרב שלום דב בער וולפא

מענות בענין המוסדות

1. מענה שבאתי לארה"ב בפעם הראשונה לגייס כספים:

אזכיר עה"צ לכל הנ"ל ויהי"ר שיבשר טוב.

היעזרוהו קרובי זוגתו תחי"?

לברר דעת רב מאנ"ש שי' דכאן, והוראתו שלא יהיה מקום לטענות והשגת גבול, מעסקני חדרי תורה אור דכאן, (ע"י שידגיש קרית גת ישיבת ערב וכו' בזה !?)

2. הכנסתי כתבה מעיתון ג'רוסאלם פוסט אודות המוסדות בקרית גת והיה כתוב שם באנגלית בלשון שהשתמע שאנו כאילו המרכז לקליטת עליה בנגב, הרבי הוציא את זה וציין "מהיר":

"כפשוט גם בזה (כמו שבלאח"ז) צ"ל

המרכזים לעולים שבקרית גת

ובאם שאר מוסדות חב"ד שבקרית גת אין מתעסקים כלל בזה.

3. כתבתי פעם שיש לנו בעיה בקרית גת שאין מקומות בגני ילדים ויש לחץ גדול של רישום, ושאלנו: אם להסכים לקבל את הילד הקטן לפעוטון חב"ד, בו בזמן שיודעים אנו שימשיך אח"כ במקום לא דתי. הרבי מחק את המילים "אם להסכים". הדגיש את המילים "לקבל את הילד לפעוטון". ועל מה שכתבתי "שיודעים אנו שימשיך אח"כ במקום לא דתי", הקיף את המילה "שיודעים" וכתבע"ז "?!)" (סימן שאלה וסימן קריאה).

מענות בקשר הדינער למוסדות

1. בחודש סיון תש"מ רציתי לעשות בניו יורק דינער עבור המוסדות. הרבי הטיל אז על הרה"ח ר' אברהם העכט ז"ל שיעזור לי בזה. אולם אח"כ היו שקיררו אותי מכך, וטענו שכדאי לדחות את הדינער ולא לעשותו בזמן הקיץ. ואז השיב הרבי:

ידועה שיטתי אז איך האלט ניט פון [שאני לא אווז מדחיית דבר טוב לכו"כ חדשים. ולכן קדימה לכהנ"ל להתכנית (ביום ראשון ח' תמוז) אלא שצ"ל בהסכמתו ובשיתוף פעולה מלא וברצונו הטוב של הררא"ד שי' העכט.

שאלתי שתאריך זה הוא בעת שאנשים נוסעים להרי השדה קעמפ. והשיב:
מספיק והותר אם ישתתפו כל אלה שיהיו בעיר

2. אחרי הדינר כתב לי:

איה הדו"ח ע"ד הבאנקעט ?

3. בי"א תמוז תש"מ כתבתי דו"ח אודות הדינער שעשיתי בהילטון ניו יורק, עבור מוסדות קרית גת, וענה:

פרסום ע"ד הדינער באופן המתאים, בטח יעזור בקבלת העזר בווישינגטון, ואולי גם מהמשרדים בארה"ב.

באותה עת לא הייתה לנו שום תכנית וכוונה לפנות לקבלת עזרה מווישינגטון, כעבור שש שנים פנינו ובניסים גלויים קיבלנו סכומים גדולים לבניה, במהלך הטיפול הוכח עד כמה הפרסומים אודות הדינער עזרו בזה.

4. כתבתי בתש"מ אודות "אורח הכבוד" שהיה לנו בדינער, שלבסוף לא נתן מה שציפינו ממנו. ושאלתי אם להשאר עמו בידידות כדי שעי"ז אולי ייתן בתקופה מאוחרת, או להראות לו האכזבה אף שעי"ז יכול להתרחק לגמרי מאתנו.

הרבי הדגיש את המילים "להראות לו האכזבה". והוסיף:

(כי באם לאו יתמה תמי' גדולה שמסתפקים בכהנ"ל). ולהמשיך השיחה בדרכי נועם (לשלול חשש הנ"ל).

5. באותה עת כתבתי שבינתיים שלחתי את ילדי לקמפ אמונה וכן ישראל, וענה: **"ונכון במאד".**

מענות בעניני חובות

1. ערב פסח תשמ"ט:

הפעקל (החבילה) שלו ושל אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש

2. אחרי שמח"ת תשמ"ט כתבתי שאני מודה על הקירובים שהיו לי בהקפות, וענה: **א פולגער איז דאך ניט שייך (הממושמע הרי לא שייך), ואמרו חז"ל איתתא בהדי שותא פילכא.**

והכוונה להאמור במגילה י"ד, ב. ובפירש"י שם: "עם שהאשה מדברת היא טוהה". כלומר שגם בשעת ההקפות הרבי חושב על ענין הפעולות שיכול לעודד עתה.

והוסיף:

באופן יוצא מן הכלל מצו"ב:

1. **צ'ק מענק חד פעמי להמוסדות מחנים (שם ארגון המוסדות דקרית גת**

בארה"ב) ע"ס 100.000

2. **צ'ק ע"ס 1.000 דולר כבקשתו.**

בקשר לספר "דעת תורה"

בתקופת ביקור סאדאת בישראל, בתחילת שנת תשל"ח, הרבה כ"ק אדמו"ר שליט"א לדבר בהתוועדויות על גודל הסכנה שבהסכמי השלום עם מצרים. הרבי היה זועק מקירות לבו ומזהיר מפני פקוח הנפשות שבהסכמי השלום. ואילו מנגד, היינו שומעים רבנים המשמיעים הצהרות בכלי התקשורת בעד מסירת שטחי ארץ הקודש לערבים ואף הם טוענים שדווקא מסירת השטחים תביא למניעת פקוח נפש. כאב לי מאד שדעתנו של כ"ק אדמו"ר שליט"א אינה מוצגת בצורה נכונה בציבור, במיוחד בציבור התורני. למרבה הצער היו כאלה שקשרו את דעתו של הרבי עם עניני לאומיות וכיו"ב וסילפו את דבריו במתכוון. לכן עלה בדעתי לסדר קלטת של טייפרקורדר עם קטעים מיוחדים שבהם מדבר הרבי על הסכנה שבהסכמי השלום ולהפיץ קלטת זו בין בני התורה בבני ברק ובירושלים.

1. לפני חנוכה תשל"ח פרסמתי מודעה בעיתון "המודיע", בה הצעתי לבני תורה המעוניינים לשמוע את דבריו של הרבי אודות המצב בארץ הקודש, יכולים להזמין אצלי קלטת תמורת מחיר סמלי ואמנם קיבלתי מיד הזמנות רבות.

באותו שבוע נסעתי אל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנוי יורק ומיד בבואי ביקשתי מהרה"ח ר' חיים ברוך שי' הלבפשטאם (המומחה לתקשורת) שישכפל עבורי עשרות עותקים מהקלטת שהכנתי. כאשר שמע ר' חיים ברוך את בקשתי הוא הציע לי שלא אמר להפיץ את הקלטת לפני שאני שואל את הרבי על כך.

שאלתי אותו מדוע לדעתו יש בזה שאלה בכלל, והוא ענה לי שפעם הוא פרסם בעתון מודעה שאפשר להשיג אצלו קלטות מהתוועדויות של הרבי שליט"א והרבי - חתך את המודעה מהעיתון, שלח אותה אליו וכתב עליה "אפילו עבד עברי אין מעמידין אותו על אבן המקח". כלומר שהרבי לא רצה שיפרסמו ברבים אודות מכירת קלטות המשמיעות שיחות שלו ("אבן המקח" הייתה אופן הפרסום שהיה נהוג בעבר).

כששמעתי דברים אלו, מיהרתי לכתוב אל הרבי ולשאל האם אבטל את התכנית של הפצת הקלטות, ואם אמנם הרבי אינו מעוניין בזה, א"כ באיזה אופן אחר אוכל להפיץ באופן מסודר את דברי הרבי בין בני תורה ובציבור הרחב. מיד קיבלתי תשובתו של הרבי שליט"א המפרט בהרחבה את החסרונות שיש בהפצת הקלטות.

הרבי כתב שלפעמים הוא חוזר שוב על דברים שדיבר כבר קודם וזאת במיוחד עבור "פנים חדשות שנכנסו להתוועדות", לכן בקלטת יהיו דברים החוזרים על עצמם. כמו"כ ציין שלא כל מילה שהוא מדבר, אפילו ברבים, יש לפרסם לכל אחד ואחד, בפרט שבדיבור אי אפשר לפרט את כל הפרטים בגלל מגבלות הזמן וכו'.

אבל, הוסיף הרבי שליט"א, הרעיון להפיץ את דעותיו בעניין שלימות הארץ הוא רעיון חשוב וטוב וצריך לעשות זאת באופן של עריכת השיחות בכתב לפי נושאים ולהפיץ את הדברים בספר. כאן נתן לי הרבי שליט"א "אור ירוק" לקחת את העבודה על עצמי וכך נולד הרעיון של "דעת תורה". וזלה"ק:

פרסום קטעים הנ"ל באהקת"ו - רצוי וכו' (משא"כ בחו"ל). אלא שכפשוט צ"ל באופן מסודר ומבלי חאפן א' אצל הב' וכו', ופשיטא שצ"ל המ"מ וכו"ב מוגהים היטב. ולפעמים גם (בנוגע לכפילת ענינים בהדיבור - מפני שבאו להתועדות פנים חדשות וכו"ב) השמטות או תיקון פליטת הפה וכו'. שלכל זה צ"ל אחראי מתאים, ושלא יסתור לאחראי שני. עפ"כ אפשר להיות המשך פעולתו הנ"ל - כשיתדבר במזכירות אופן שלא יסתור הפעולות ואופן דע"ע באה"ק. (התשובה שוללת ענין הקלטות) כי קשה במאד לעשות בהם התיקונים שכתבתי.

2. כששלחתי הפרקים שהכנת, כתב:

נתקבל לרצון, ובימי סגולה ורצון בין י"ט כסלו וימי חנוכה דמוסיף בנמ"צ - ותו"א.

הגהה מעולה עוה"פ הן בנוגע להתוכן וגם להסגנון ואין הזמ"ג שאני אעשה זאת

3. לאחר מספר חדשי עבודה מאומצת נסעתי בחדש אייר לניו יורק והבאתי אל כ"ק אדמו"ר שליט"א את הספר כשהוא מוכן לדפוס. הרבי הגיה בכתב ידו פרק מסוים מהספר וכתב:

**אף שבכלל הסגנון והלשון וכו' - מתאימים וטובים וכו'.
מוכרחת הגהה מדויקה, ולכל הפחות ע"י שנים, כדי למנוע כו'.
וכמובן מהדוגמאות (קצתן) המצו"ב עה"ג - שנלקחו באקראי
ובכל זאת לולא התיקון עלול כו'. וק"ל.**

4. כשקראתי את הגהותיו של הרבי שליט"א בפרק שהגיה, ראיתי שרובן ככולן של ההגהות באו בכדי להסיר ביטויים חריפים שהיו יכולים לפגוע במישהו. הרבי רצה שהסגנון יהיה עדין ושלא ינסו לטעון שיש כאן כוונה לקנטר וכדומה. זו הייתה כוונת הרבי במה שביקש להגיה.

5. ביום כ"ה באייר תשל"ט חזרתי לארץ הקודש. קיבלתי את ברכתו של הרבי שליט"א לנסיעה לאחר תפלת מנחה ויצאתי לכיוון שדה התעופה. פתאום אני רואה שהמזכיר הרב גרונו רץ רץ אחרי ובידו קונטרס של שיחת הרבי שליט"א. התברר שמיד כשהרבי שליט"א נכנס לחדרו אחרי מנחה הוא מסר להרב גרונו את הליקוט שיצא אז לפרקי אבות פרק ו' וביקש ממנו למסור לי את הליקוט. כשישבת במטוס עיינתי בשיחה וראיתי שלא יכולה להיות הקדמה טובה יותר לספר מאשר שיחה זו. השיחה מדברת על המשנה "רבי מאיר אומר, כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה". ואכן על זה בניתי את המבוא לספר, בביאור הרעיון שדעת תורה אמיתית יכולה להנתן דוקא ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א שרואים בו בגילוי את ה"דברים הרבה" שלהם זוכה כל הלומד תורה לשמה, "אוהב את הבריות... משמח את הבריות... ונהנין ממנו עצה ותושיה... ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים".

6. ו' מרחשון תשמ"א

כתבתי: בע"ה אם יהיו עתותי בידי אשתדל להשלים השלמות ותיקונים לספר דעת תורה. ענה: "ונכון".

7. כ"ף מרחשון תשמ"ב בסוף המכתב כללי:

"בברכה להצלחה בעבודת הקודש ובכלל. הסי' דעת תורה מהד"ב?"

8. פעם זכיתי לקבל "הסכמה" מהרבי על הספר "דעת תורה" בדרך עקיפה. יום אחד מטלפן אלי אחד מחשובי השלוחים של הרבי באירופה ומספר לי דבר מעניין. אחד מגדולי הרבנים באירופה כתב אל אותו שליח מכתב באמצעות ידיד משותף ובו שאלות על שיטתו של הרבי שליט"א בענייני שלימות הארץ. השליח ענה לו תשובה וכך החלה להתפתח חליפת מכתבים בין השליח לבין הרב. יום אחד החליט השליח לשלוח את כל חליפת המכתבים (שהייתה בשפה האנגלית) אל הרבי. לא עובר זמן רב והנ"ל מקבל מכתב ממזכירו של הרבי הרב ניסן מינדל שי: במכתב כותב המזכיר שהרבי קרא את המכתבים והחליט לענות בעצמו על השאלות, והרבי צירף מכתב שלו באנגלית בן 5 עמודים גדולים (מופנה על שם הידיד של הרב שקישר בין הרב לבין השליח) ובו הרבי עונה על כל השאלות.

אחר כך כותב המזכיר במילים אלו (תרגום מאנגלית): "הרבי היה בתדהמה גדולה מכך שהיה עליו לחזור שוב על כל הנושא, לאחר שהוא ביאר בצורה ברורה מספר פעמים את עמדתו בהתוועדויות רבות, ודבריו הוקלטו בטייפס וגם נדפסו, ובעיקר שכבר נדפסו הדברים בספר "דעת תורה" בארץ ישראל, שכלי ספק כבר שמעת על כך וקראת זאת.

לכן מפליא הדבר שבטיעונים שהעלית לפני הרב. פשוט טעית בניסיונך לבאר לו את עמדתו של הרבי". יצוין עוד שכאשר קיבל אותו רב את ביאורו של הרבי, העלה הרב שוב שאלות נוספות, השליח העביר את שאלותיו אל הרבי, והרבי כתב שוב מכתב של עוד 8 עמודים גדולים באנגלית והשיב על כל השאלות. בידי נמצאים צילומים של כל המכתבים הללו ואת רוב הדברים תרגמתי וכתבתי במהדורה האחרונה של הספר "דעת תורה" שיצאה לאור בשנת תשמ"ב בעמודים 211-205

בהמשך למה שסיפרתי קודם שהרבי לא רצה שדבריו יפגעו באף אחד מהרבנים וכו', חשוב לציין שבסוף מכתבו של הרבי שבו כתב תשובות לשאלותיו של אותו רב, מוסיף הרבי (באנגלית) בזה הלשון:

"למותר להדגיש, כי מכתב זה הוא אישי וסודי, והוא מיועד רק עבור ההתכתבות שלכם עם הרב. אבל אם יהיה ברצונכם להראות אותו לאחרים, אני מציע שתתייעצו עם אנשי ליובאוויטש בעירכם, איך אפשר להבטיח שגילוי המכתב לא יפגע בכבוד התורה (של אותו רב)".

את הזהירות של הרבי מכל מיני דברים שאנו לא היינו שמים לב אליהם כלל, אפשר לראות בדבר נוסף. לאחר שיצא הספר לאור ביקשו ממני הוועד להפצת שיחות באנגלית, שאתן להם רשות לתרגם את הספר לאנגלית. שאלתי את הרבי שליט"א ונעניתי בשלילה! הרבי ביאר את דבריו שאי אפשר להדפיס ספר כזה בשפה שיכולים לקרוא אותה גם אומות העולם, בכדי שהגויים לא יראו שהרבי מקטרג על הממשלה בישראל! באותה תקופה אסר הרבי שליט"א גם על ארגון "שופר" (של הרב שארף ז"ל ויבדלח"ט הרב שפרינגר) לפרסם מודעות באנגלית בסגנון זה בעיתונים אמריקאים, אבל לאחר כמה שנים הרבי התיר את הדבר (וגם בזמן האיסור הרבי כתב ש"בשלב זה" עדיין לא הגיע הזמן לפרסם באנגלית).

וכך ענה לי הרבי: **לא להסכים לתרגם לאנגלית כמפורסמת דעתי בזה**

9. כתבתי: מאחר שלאחרונה ניתן רשות לפרסם עניני שלימות הארץ באנגלית (1) (כגון בניו יורק טיימס). על כן שואל אני אם הוא הדין בנוגע לתרגום ספר דעת תורה, או שהשלילה בזה בתוקפה נשארת. במקום שצינתי (1) כתב: **"ע"י רבנים דכאן" הדגיש את המילים: "שהשלילה בזה בתוקפה נשארת", והוסיף: "לע"ע".**

מענות בענייני שלימות הארץ

1. שלהי מ"ח תשל"ט
בעניין כתיבת מכתבים למערכות העיתונים בענייני שלימות הארץ:
(באופן חשאי) "כדאי להשתדל שעוד כו"כ יכתבו ויפרסמו עד"ז (בשינוי לשון - ולא תוכן)
2. בימים של פינוי חבל ימית, כתב לי:
חשאי ומהירי. לא מצאתי בספרו ולא במקום אחר שיעוררו על ענין פשוט ועיקרי.
כל האומר להחזיר מהשטחים מפני שלא להתגרות באומות העולם ופקו"נ
(היינו שזהו **חיוב**. במכ"ש וק"ו שכל הוא בנוגע לירושלים וכותל המערבי כיון שדרישתם
בזה היא בתוקף יותר **וביותר**). ובדאי יאמרו זה בגלוי עכ"פ עתה וכשו'.
כשירעישו עד"ז ברדיא, מכ' למערכת **וכו' ולא חב"ד** יתחילו **ועשו בזה** (שלא יאמרו
שזהו מעין מיהו יהודי וכו') - יפסיקו בההיתר להחזיר וקצת מהם אולי גם יחזרו בהם.
והזריז ה"ז משובח וככל שיגדל הרעש - (ובפרט שהנ"ל מובן ופשוט ורק שחסר
האומר) תגדל התועלת.
ויהי"ר שיבש"ט עד"ז.

שני קטעי עיתונים שקיבל בדואר מהמזכירות

בחדש ניסן תשמ"ב קיבלתי פתאום מעטפה בדואר מכ"ק אדמו"ר, פתחתי את המכתב
בהתרגשות רבה, ונדהמתי לראות שאין שם שום מכתב אלא רק קטע עיתון באנגלית
העוסק בעניין הסכמי קעמפ דייוויד. טלפנתי אל הרב גרונר ש"י ושאלתיו לפשר הדבר.
הרב גרונר סיפר לי שהרבי נתן לו את קטע העיתון ואמר לו לשלוח את זה אלי כי "זה
יבוא לתועלת אצל וולפא". לא עברו ימים מועטים ושוב קיבלתי מעטפה נוספת ובה קטע
עיתון באידיש. אני מוסר בזה את תירגומם של שני הקטעים:

קטע ראשון:

"פאווערטס" 11 באפריל 1891

בארות הנפט שישראל גילתה ופיתחה נאמדים בסכומים של למעלה מ-50 מיליארד
דולר - ישראל לא היתה זקוקה לרכישת נפט מבחוץ הודות לבארות בסיני עתה
קיבלה כבר מצרים - מישראל את 500 מיליון הדולר הראשונים עבור הנפט - עוד
נכסים שישראל הפסידה בסיני.

מאת: בוריס סמולאר

ארגונים יהודים באמריקה מתלוננים, שהעיתונות והרדיו בארה"ב מתעלמים לגמרי מהמחיר האדיר שמדינת ישראל קיבלה על עצמה בנסיגה מסיני, וזאת על פי הסכמי קעמפ דייויד שבמסגרתם חייבת ישראל להעביר את הטריטוריה למצרים בתמורה להפסקת המלחמה בין שתי המדינות. היום שבו ישלים הצבא הישראלי את יציאתו מסיני באופן סופי יהיה ה-25 באפריל.

לא רק שהעם האמריקאי אינו יודע כמה שיעלה לישראל הצעד הזה בדרך לשלום, אלא גם היהודים באמריקה אינם יודעים זאת. הממשל האמריקאי שאירגן את ההסכם בין מצרים לישראל, גם הוא שותק ומתעלם מההפסדים הכלכליים והכספיים האדירים שישראל תסבול עתה. לפי הערכת מומחים, הרי ההוצאה המידית עבור הנסיגה תעלה למעלה מ-20 מיליארד דולר. זהו סכום המקביל בערך למה שהוציאה ישראל על מלחמת יום הכיפורים בשנת 1991. ההבדל היחיד הוא שעתה תחולק הוצאה זו במשך תקופה של 2 שנים. אבל גם זה הוא נטל כבד מאד על כלכלתה של ישראל.

ההפסד הכללי שיש לישראל על ידי מסירת סיני למצרים, מוערך על ידי העיתונות בישראל בסכומים של 60 מיליארד דולר. בארות הנפט בלבד שישראל גילתה ופיתחה מוערכים בישראל כהפסד של 50 מיליארד דולר. ישראל השקיעה בהם כספים עצומים, והיא הייתה יכולה להיות בלתי תלויה לגמרי בקבלת נפט מבחוץ לצרכי הצבא והכלכלה שלה, במשך 50 שנה. עתה תהיה זקוקה ישראל לקניית נפט במדינות אחרות, כולל מצרים, שלהם תשלם ישראל עבור הנפט שהיא עצמה מסרה להם.

ההוצאה המידית עבור הנסיגה היא כ-6 מיליארד דולר שהממשלה חייבת לשלם עד ה-25 באפריל. הוצאות אלו כוללות את העברת הצבא הישראלי מסיני לחלקים אחרים של המדינה, בניית שדות תעופה ובסיסים צבאיים עבור הצבא המתפנה מסיני, והוצאות מידיות אחרות. שדות התעופה שישראל משאירה בסיני הם הטובים ביותר והכי מודרניים בכל המזרח התיכון. היא משאירה עבור מצרים גם דרכים וכבישים חדשים בכל מדבר סיני. 11 מיליארד דולר יעלו רק המאגרים שיש לבנות עבור הנפט. כמו כן יהיה על ישראל לשלם ריבית גבוהה מאד עבור ההלוואות הבינלאומיות שהיא קיבלה בשביל הוצאות הנסיגה. הריבית הזו בלבד תעלה לכמיליארד דולר בשנה.

הממשל האמריקאי נתן לישראל 800 מיליון דולר כמענק לבניית שדות התעופה החדשים בנגב הדרושים עבור חיל האוויר. כמו"כ עזרה ממשלת ארה"ב לישראל לקבל הלוואות של 2.5 מיליארד דולר בערבות אמריקנית. את השאר נאלצה ישראל לקבל כהלוואות על חשבונה. היא מקווה שהשלום עם מצרים יגדיל את היצוא שלה ועי"ז תוכל לשלם את ההלוואות. ישראל מאמינה גם שמצרים תקשור אתה קשרי מסחר, למצרים יהיה בזה ענין בכדי להעלות את רמת החיים של תושביה.

אבל מה יהיה באם מצרים לא תעמוד בהתחייבותה לקשור קשרי מסחר עם ישראל לאחר הנסיגה? העובדה היא שעד עתה סחרה מצרים עם ישראל בסכומים של 20 מיליון דולר בלבד, אבל באותה העת שילמה לה ישראל 500 מיליון דולר עבור הנפט.."

המחיר ששילמה ישראל עבור השלום

מאת: עוזי בנימין

כאשר הנסיגה המלאה של ישראל מסיני היא עתה במרחק של חודש אחד בלבד, מאמינים פקידים רשמיים של מדינת ישראל, כי זהו הזמן המתאים להדגיש שוב, את הנכסים והיתרונות שישראל מאבדת בחצי האי סיני, כמחיר שישלם ישראל משלמת עבור השלום.

דוברים אלה סבורים, שהדגשה זו היא רלוונטית כעת במיוחד, לאור הניסיון הגובר והולך לאחרונה בחו"ל לתאר את ישראל כקיצונית וקשת עורף. יש על כן להזכיר לציבור בארצות הברית ובשאר המקומות, אומרים הדוברים הישראליים, את הוויתורים העצומים שישראל עשתה כאשר מסרה למצרים נכסים אסטרטגיים וכלכליים בסיני.

מדבר סיני עלול לשמש כמקום הערכות למתקפה מצרית מבחינה אסטרטגית, מדבר שמם ובלתי מיושב בסדר גודל של סיני, הוא שטח הערכות אידיאלי לפריסה ותנועה של כחות שריון גדולים. הניסיון הקצר של ישראל הוכיח, כי מצרים ידעה לנצל היטב את השטחים העצומים בסיני, בכדי להתכונן ולפתוח במתקפה נגד ישראל.

סיני כאזור בלימה ראשוני של מתקפת פתע

הערך הקריטי של חצי האי כאזור בלימה ממלחמה בלתי צפויה, הוכח בצורה בולטת ביותר במלחמת יום הכיפורים, כאשר צבא ההגנה לישראל הצליח לעמוד בפני ההסתערות המצרית, על אף התנאים הגרועים ביותר של ההפתעה וחוסר המוכנות למלחמה, עד שכוחות המילואים גויסו ונפרסו בשטח.

ישראל טענה מאז ועד עתה, כי אם הייתה המתקפה המצרית נפתחת בגבולות הישנים של הגבול הבינלאומי (שעתה הם כבר הגבולות החדשים), היה צה"ל צריך להילחם בכוחות השריון המצרים בלב האזורים המיושבים של ישראל. ואז היו הקרבנות גבוהים הרבה לאין ערוך, וההדיפה המוחלטת של הכוחות הפולשים הייתה רחוקה מלהיות מובטחת.

כמו כן, תחת הכותרת של ויתורים אסטרטגיים מופלגים בסיני, מצביעים הדוברים הישראליים על מסירת 9 שדות תעופה צבאיים בחצי האי, שנים מהם הם בין המשוכללים ביותר במזרח התיכון.

בנוסף לזה יש בסיני תחנות אלקטרוניות להתרעה מוקדמת המוצבות על הרים גבוהים בסיני ובבסיס הימי באופירה. החיסרון של אופירה, אומרים הפקידים הישראליים, יפגום בהכרח ביכולת הישראלית להגן על הספנות המסחרית אל אילת וממנה.

הנכסים הנשארים מאחורינו בסיני

החזרת סיני למצרים כוללת גם הפסדים כלכליים עצומים, אומרים הפקידים הישראליים. ישראל עשתה השקעות ענקיות בחצי האי, במתקנים לשאיבת נפט ובמבנים עיליים ותת קרקעיים, השקעות אלו ילכו לאיבוד ולא יוכלו לשוב לעולם. כמו כן התברר עתה, כי הפריסה החדשה של הכחות והמתקנים הצבאיים, והבינוי מחדש של הישובים היהודים המפונים, הם תהליך יקר ביותר.

נכסים אחרים שישראל משאירה בסיני כוללים:

* מערכת כבישים מודרנית הכוללת למעלה מ-1000 מיל.

- * תחנות חשמל, צנרת מים ומערכות תקשורת, הפרוסים בכל חצי האי.
- * בתים, בתי חרושת, חוות חקלאיות, בתי ספר, בתי מלון ומרפאות.
- * שדות נפט חדשים שהתגלו ופותחו על ידי מומחים ישראלים.
- * טכנולוגיה גבוהה וחקלאות מודרנית, במיוחד בצפון מזרח סיני.
- * שדות תעופה, מערכות תקשורת ולוגיסטיקה, בסיסים ומפקדות.

על פי נתונים רשמיים, ישראל הוציאה 19 מיליארד דולר לפרויקטים של פיתוח בסיני. ישראל מאבדת עתה את כל הפיתוח הזה, שערכו מתקרב לסכום של כל החוב החיצוני של ישראל. העלות של פריסת כוחות צה"ל מחדש בגבול הדרומי של ישראל ושל העברת הישובים האזרחיים מסיני מסתכם בכ-6 מיליארד דולר.

מענות נוספים

1. בתשרי תשמ"א, לאחר שקרו לי שני מאורעות מדהימים, ושאלתי ביאור על מה שקרה. ענה מיד ע"י הרב חדקוב "חשאי", וזלה"ק:
שאלני מלפני כו"כ זמן מתי יחזור לאה"ק - ועניתו ברור לפני התחלת שנת הלימודים. וכנה"ל קרה לאח"ז בחו"ל.
כיון שכבר נשארו כאן - ימשיך כאן ככל הדרוש עתה. ויתפך אי הציות לזכיות ממש. ויסיח דעת מהמאורעות הנ"ל לגמרי.
וילך מחיל אל חיל בגו"ר ובשמחה וט"ל.
2. תשרי תשכ"ו
 בקשר לשיחה שתבע לימוד במקרא משנה גמרא הלכה מדרש חסידות וקבלה:
"עיקר דבור הנ"ל היה לאלו - שאין להם עוד סדר ע"פ תורה בהנ"ל - משא"כ תלמידי ישיבה שלכל לראש צ"ל הלימוד ע"פ סדרי הישיבה - ורק בהזמן שמחוץ לסדרים שייך הנ"ל, וגם זה לא לכאז"א, וצ"ל בזה ע"פ התיעצות והוראת המשפיע."
3. באדר תש"ל לקחתי כתבי יד מסבי הרה"ח ר' עזריאל זעליג סלונים ע"ה והעתקתי סיפורים ממה שכתב בהיותו בלויבאוויטש ורשימות שונות, שלחתי זאת לכ"ק אדמו"ר שליט"א. באותה עת הייתה שיחה חריפה נגד אלו שגנבו כתבים מהרב זיין ע"ה ומאד חששתי שגם מעשי לא היו לרצון.
בי"א אד"ש תש"ל קיבלתי מכתב כללי של פורים והוסיף בכתי"ק: "ות"ח ת"ח על הר"ד וסיפורים. ובטח אם ימצא עוד יעתיקם ג"כ."

4. פעם ביקש אחד מידידי בארה"ב ברכה לעסקיו והרבי ענה דרכי:
"כדאי להבטיח להשם (לצדקה) מספר אחוזים מריוח הנקי שלו (כפי נדבת לבו) חלוקתם לא על ידי בדיקת התפילין והמזוזות. אזכיר עה"צ."

5. כתבתי: רציתי לעבוד על ספר שיהיה ליקוט משיחות ומכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר ל: עקבתא דמשיחא, ביאת המשיח, בנין בית המקדש, קבוץ גלויות וכו' וכו'. חשבתי לקרוא את שם הספר "הלכתא למשיחא". ויהיה באופן שלמעלה יהיו עניינים קצרים ובהערות ביאורים ארוכים. ואשאל רשות כ"ק אדמו"ר שליט"א והדרכתו הק' בזה.
ענה: **"לעת עתה אין הזמן גרמא."**

6. מענה ע"ד המצב הכספי במוסדות מיום א' י"ב כסלו ה'תשנ"ו:
"בטח יודע שזה כו"כ שנים שמידי פעם נמצא במצב כזה ומשלם - ותיכף מוסיף בהפצה ונתחדש חוב ומשלמו וכו' והזמ"ג במיוחד שנת הארבעים וכו' אזכיר עה"צ".

ביום רביעי י"ב שבט ה'תשנ"ו קיבלתי מענה מפורט על מכתב שכתבתי בעניינים שונים:
א. שאלתי האם לפנות לעשיר אחד כדי לבקש את עזרתו וביקשתי תשובה **באופן ברור**. הרבי כתב **"בהתבדמ"ב** (בהתייעצות בידידים מבינים) בסגנוני זהו" הקיף את המילים **"באופן ברור"** וסימן עם חיץ כהמשך למילה זהו.
ב. בקשר לאחד מספרי שחיברתי כתבתי "יש לי כתבים מוכנים אבל אין לי מנוחת הנפש להכניסם לדפוס", הרבי סימן את המילים "מנוחת הנפש" וכתב:
"כבר ניתן לו מזמן רב וכמש"נ מאויבי ד(חב"ד) תחכמי - שאין להם מנוחה. וק"ל".

ג. ביקשתי מחילה שאנכי כותב במכתבי בעניין הבעיות שלי וזאת במקום לדווח ביו"ד שבט שנת הארבעים על פעולות שגורמות נחת רוח, "אבל מאחר שעלי האחריות של המוסדות מה עלי לעשות?" הרבי סימן את המילים "מה עלי לעשות" - וכתב:
"להמשיך בהוספה מתאים למש"נ: נתן ה' לכם גו"י".
ד. תיארתי מצב החובות לבעלי חובות בניו יורק וגם בארץ הקודש ותשלום המשכורות וכו' וסיימתי "ומה עלי לעשות כעת כשסוגרים אותי הבעלי חובות מכל הצדדים", הרבי מתח קו תחת המילה **"מכל"** והוסיף סימן שאלה וסימן תשובה - **מכל הצדדים!?**, סימן תחת מילים אלו וכתב:

"והרי שכונה במערב ותפילתו בכ"י למקום השכינה".
ה. בסיום ביקשתי ברכה שאוכל לחזור לאה"ק מתוך שמחה וטוב לבב ולהמשיך בעבודת הקודש במנוחת הנפש, הרבי מתח קו לפני המילה "במנוחת" כלפי מטה וכתב:
"בהוספה".

7. מענה שקיבלתי על צירוף צילום מהספר "יחי המלך":
1. **נתקבל ות"ח ת"ח, מצו"ב שיו"ל שחליפו במכורך - ות"ח מראש**.
2. כתבתי: "כמו"כ בקשתי הסכמות משני הרבנים הראשיים ומהגר"ע יוסף ועוד", הרבי הדגיש את המילים הנ"ל וכתב: **"?? התוצאות"**. (הרבי התעניין מהתוצאות לגבי ההסכמות)
3. ביקשתי ברכת כ"ק אד"ש, הרבי פתח סוגריים לפני המילה ברכת, וכתב:
"ויהא בהצלחה ולבשו"ט". אזכיר עה"צ להני"ל.

8. כתבתי ע"ד מצב הישיבה וקיבלתי מענה בשבוע פ' חוקת תש"נ:
כפשוט בכל שאלה כעצת וועד רבני אנ"ש שי' באה"ק.
אולי ימצאו אגווח"ח שבאה"ק עפ"י הנימוס ישאלו לשלומם ואח"כ שאלה בהנ"ל
אזכיר עה"צ.

9. אחד העסקנים העביר שאלה באמצעותי בקשר לענייני עבודתו, וענה:
1. בנוגע לעסקנותו - בגיל שלו אין ענין לעשות העיקר - להיות שד"ר בכל
העולם לאסוף כספים. (אם שבאם הכרח אמיתי בזה - יכול להתעסק בזה -
בהוספה על עבודה קבועה במקום אחד (מתאימה לכשרונותיו ורצונו)
2. מובן שאין דעתי נוחה כלל. מהנהגה של לעשות "קונצען" עם נירות "
ושריבוי אנשים ידעו ע"ד ההמצאה והאופטו (ואין נפק"מ כ"כ מי השתדל בפועל בהפרסום).
וזאת הפעם יסתיים בטוב, אבל לא זו הדרך כלל".

10. פעם בזמן שכולם נכנסו ליחידות האב איך ניט גיהאלטען בא דעם. (לא אחזתי
מזה) ואח"כ ביקשתי להיכנס, וענה:
"היו כמה וכמה זמני יחידות לנוסעים שי' וכבר נגמרו. אין זמן קבלת אנשים
עתה כלל".

11. שנת תשכ"ו

אחד מחשובי העסקנים בארה"ק שאל דרכי את אד"ש כמה שאלות.

א. אם להתעסק באסיפת כספים למוסדות.

"זה דורש לכל לראש עבודה במשך כל הזמן דהשליחות ובכיוון אחד בעקביות
באופן מסודר, מבלי להתרגש ומבלי לרגוז מדברי הזולת - וכל זמן שלא תהייה אצלו
תכונות אלו כולן, אין הנ"ל ענין בשבילי".

ב. אולי להפסיק העסקנות למשך זמן וללמוד בכולל.

ללמוד בכולל **"זמנו כהמשך להלימוד בישיבה וכמעבר בין הישיבה וכשמגיע -**
הזמן לפרנס א"ע - ולא הנ"ל".

ג. כתב שע"י שיפסיק העסקנות וילמד בכולל הנה עי"ז יכנס לסדר מסוים בעבודתו
וכו'.

להיכנס לסדר מסוים - **"זה תלוי בהחלטתו ותקיפה בזה ובפעולות ממשיות**
בכיוון זה משך זמן עד שיתרגל בזה, ופרנסתו עתה מתאימה לזה".

מענות לאנשים שונים

1. י"ג אלול תשכ"ג. מברק לאמא שלא הסכימה שבתה תלמד בבית רבקה:
"במענה לשאלתה ותיאורה המצב - טובה הדדית, וכנראה מוכרח, ש... תהיה מחוץ
לירושלים משך זמן. וכיון שחשקה חזק ומכבר - בבית רבקה בכפר, אין למנעה, ואדרבה,
ובפרט שאחיה שם, וזוהי הדרך לשלום ולקירוב הלבבות בזמן לא ארוך ולנחת מילדים.
ובנוגע לבעלה בודאי יסבירוהו רבנים, שבגיל דהנ"ל ההנהגה האמורה ציווי ודין תורתנו.
ויצליחם השם בעשיית הנ"ל מתוך רצונם המלא ובבטחון בהשם. המצפה לבשורות טובות
ובברכת שנה טובה. מנחם מענדל שניאורסאהן".

2. ניסן תשכ"ח
בחור בתו"ת בניו יורק הרגיש שמצבו הרוחני אינו כדבעי, וביקש להיכנס ליחידות
לתקן המצב. וענה:
"ע"פ הוראת רבותינו נשיאינו - עליו לדבר ולהתייעץ (בנוגע להמצב כו') עם המשפיע ש'
לעשות כהוראותיו.
שתכנס ליחידות עדהנ"ל - אינו ענין".

3. ח"י ניסן תשכ"ח
כתבו ע"ד יהודי בארה"ק שאינו מרגיש בטוב "סובל מכאבים חזקים בגב ובעורף וחולשה
גדולה ויורד במשקל וסובל משלשולים.. וכל הפרופסורים בדעה אחת שהכול בא מהפרעות
בסדרי העיכול".
וענה: "לפלא גדול - שאין מוזכר דבר ע"ד חו"ד רופא מומחה לעצבים. ועכ"פ כדאי עתה
לשאל חו"ד רופא כזה..אזכיר עה"צ".

4. בחורים ששאלו בקשר להוצאת ספרי חסידות - כנראה סוף תשרי תשכ"ד.
"מה ששמעתי מאז - אשר בחורים מתו"ת צריכים ללמוד בהתמדה ושקידה
נגלה וחסידות ולעסוק בעבודת התפלה וקיום המצוות וכו'. ומה להם לשאלות
ששייכים לקה"ת וכיו"ב. והאומנם כבר למדו כל שהו"ל ע"ע ורק ידיעה בהנ"ל
חסר להם? השומרים הם חת"ת? הסיימו הלכו"ת לש"ק בראשית?"

יחידויות

רשמים מיחידויות אצל הרבי מסב הכלה הרב שד"ב וולפא

**יחידות שהיתה לי כשתבע ממני הרבי להוציא הספר
"שלום שלום ואין שלום"**

(הוא לא נקב בשם זה של הספר, אלא קרא לזה "דעת תורה" מהדורה ב')

"מסתמא מסרו לך מה שכתבתי על הפתק שלך, בעניין שצריך להדפיס עוד מהדורה של ה"דעת תורה". שחוץ מזה שמאז שהודפס נתחדשו כמה עניינים, הרי העיקר שמה שכתוב בספר שאמרתי בזמנו בתור השערה שיהיה כך וכך, הנה עכשיו רואים בעוונותינו הרבים, שאמנם כך נהיה בפועל. שמזה שהחזירו את סיני למצרים וכן שוויתרו בלבנון (במצע לייטני), הרי אח"כ היו מזה צרות צרורות.

כמו"כ מה שאמרתי שגיע זמן שיצטרכו לפעול בתוקף, הנה עתה רואים שאמנם מוכרחים לפעול בתוקף. אבל עכשיו הוא באופן אז מען דארף זיך רייצען מיט די גאנצע וועלט. (צריך להתגרות עם כל העולם) וכל זה הוא במצב שכבר אין את סיני ואין את השטחים ואין את הנפט.

לכן צריך להדפיס שוב את ה"דעת תורה". לא רק בכדי לקבל עוד תשובות של רבנים, כי אין לדבר סוף (רק אם יש כבר תשובות מוכנות אצלך אפשר להדפיס). אלא פשוט להצביע על העובדות היבשות, שמכך שהחזירו ושוויתרו היה רק צרות צרורות. כשיכתבו זאת בצורה ברורה, הרי גם אלו שקודם אמרו אחרת, כבר השתנתה דעתם אבל מתביישים להודות בכך - כוונתי לרבנים - הרי עתה כשיפורסמו העובדות, לא יתביישו.

לכן, חוץ ממה שלהדפיס את הספר שוב זהו ענין בפני עצמו, הרי צריך להדפיס עם כל ההוספות הנ"ל."

אחר כך הוסיף תשובות לכמה עניינים פרטיים, וסיים:

"הצלחה רבה ומופלגה בכל המוסדות ומתוך הרחבת הנפש והרחבת הגוף, והרחבה כפשוטה, כוונתי פשוט הרחבה בכסף ותקציבים וכו'. ושתהיה לך פתיחת המוח והלב והשכל וההרגש."

יחידות טבת תשכ"ו

בכלל איז דאס וואס דו שרייבסט בהנוגע לסדרי הלימוד וסדרי התפלה וק"ש שעה"מ, איז דאס בדרך כלל בסדר, ובפרטות צריך לדבר עם המשפיע דא"ח שלו מזמן לזמן, ויבאלד אז א מענטש איז א בעל שינויים.

ובכלל דארף מען זיין בקי בהלכות הצריכות בכל יום, הלכות נטילת ידים וברכות וכו'. און דו זאלסט דאס נעמען פון "דרך החיים" מיט די הגהות פון "נתיב החיים", און די פסקי דינים וואס אין דעם אלטען רעבנס שלחן ערוך.. וקצור שו"ע, בהלכות ציצית תפילין ק"ש ותפלה.

דו דארפסט זיין בקי אין ענינים פון תורה בע"פ. און דו זאלסט עוסק זיין אין דעם במשך היום בלכתך בדרך במחשבה במקום טהור, און אז ס'איז ניטא קין בליטות - בדיבור.

דאס וואס דו פרעגסט וועגען דעם וואס דו לערנסט וכו', בכדי צו פארנעמען אן ארט ביי יענעם און צוליב יענעם. איז אזוי ווי די גמרא זאגט אז מתוך שלא לשמה בא לשמה, איז דאס גופא זאל בריינגען אז דו זאלסט דאס מנצל זיין אויף לערענען אסאך נגלה און חסידות, און דו זאלסט זיין א למדן און א ירא שמים, ביז אז דערנאך וועט זיין אז מתוך שלא לשמה בא לשמה.

און דאס וואס דו בעטסט א ברכה... מען וועט נאך נעמען דעם צעטל בכדי צו דעמאנען בא דעם ציין למילוי משאלות לבבו לטובה. און דאס וואס דו ביסט דעם אלטען רבינס אן אייניקל, וועט דיר העלפען אז דו זאלסט עולה זיין מעלה מעלה ותהיה חסיד ירא שמים ולמדן.

דו זאלסט שרייבן דיין שוועסטער סימה, און פרעגן פארוואס הערט מען ניט שוין א סאך צייט פון איהר, וואס איז מיט איהר און וואס טוט זי.

וואס איז מיט דעם ברודער מנחם מענדל.. ער לערנט נאך אין.. ירושלים, אין קול תורה? צריך לכתוב לו מכאן לא כל ההנחה של השיחה אלא איזה נקודה של שיחה או מאמר ולשאול אותו דעתו על זה. און דאס וועט בריינגען אז במשך הזמן וועט ער נתקרב ווערן צו די ענינים. און דאס וואס דו וועסט איהם העלפען וועט דאס דיר העלפען אז נעשים לבו ומוחו זכים אלף פעמים ככה.

מה שלום האמא, האם היא מרגישה טוב? מה שלום האבא, הוא עדיין עובד בבנק כימים מקדם? באותו מקום בירושלים? למסור לכולם ד"ש בשמי.

בתרגום לעברית

בכלל מה שכתבת בנוגע לסדרי הלימוד וסדרי התפלה וקריאת שמע שעל המיטה, זה בדרך כלל בסדר, בפרטות צריך לדבר עם המשפיע-דברי אלוקים חיים שלו מזמן לזמן, מכיוון שאדם הוא בעל שינויים.

בכלל צריך להיות בקי בהלכות הצריכות שבכל יום, הלכות נטילת ידיים הלכות ברכות וכו'. על ידי לימוד ב"דרך החיים" עם ההגהות של "נתיב החיים" ואת פסקי הדינים בשולחן ערוך של אדמו"ר הזקן וקיצור שולחן ערוך הלכות ציצית, תפילין, קריאת שמע והלכות תפילה.

הנך צריך להיות בקי בעניני תורה שבעל פה, שתתעסק בזה במשך היום בלכתך בדרך, במחשבה במקום טהור וכשאין בליטות גם בדיבור.

זאת שהנך שוכח את מטרת הלימוד וכו',
בכדי להיראות טוב בעיני השני ובגלל השני, זה כמו שהגמרא אומרת שמתוך שלא לשמה
בא לשמה, זה בעצמו יביא שתנצל זאת ללימוד נגלה וחסידות בשופי, שתהיה למדן וירא
שמים, עד שלאחר מכן יתקיים שמתוך שלא לשמה בא לשמה.
מה שהנך מבקש ברכה..הרי ניקח את הפתק בכדי להזכיר על הציון למיליו משאלות לבבו
לטובה.

זה שהנך נכד של אדמו"ר הזקן, יעזור לך שתעלה מעלה מעלה ותהיה חסיד ירא
שמים ולמדן.

תכתוב לאחותך סימה, (הרבנית סימה אשכנזי - כפר חב"ד) ותשאל אותה למה לא
שומעים ממנה כבר זמן רב? מה קורה אתה ומה היא עושה?.

מה עם האח מנחם מענדל?...הוא עדיין לומד ב...ירושלים בקול תורה? צריך לכתוב לו
מכאן לא את כל ההנחה (שיחת ההתוועדות) של השיחה אלא איזה נקודה של שיחה או
מאמר ולשאול אותו דעתו בזה וזה יביא שבמשך הזמן הוא יתקרב לעניינים.
וזה שאתה תעזור לו, זה יעזור לך שנעשים לבו ומוחו זכים אלף פעמים ככה.
מה שלום האמא, האם היא מרגישה טוב? מה שלום האבא, הוא עדיין עובד בבנק
כימים מקדם? באותו מקום בירושלים? למסור לכלום ד"ש בשמי.

יחידות יום ג' חשון תשכ"ז

בהנוגע למה שאתה כותב אודות המעמד ומצב שלך, הרי ידוע הפתגם שכשם שאסור
להגזים במעלות עצמו, כן אסור להגזים בחסרונות עצמו, כמ"ש בתניא שזה רק מפיתוי
היצר שרוצה להפיל האדם במחשבות של יאוש, לכן צריך להסיח הדעת מזה.

בהנוגע למה שאתה כותב על מה שפעלת כאן, הנה מה שלא רואים את זה מיד אין זה
ראיה. וכשרואים שלומדים נגלה וחסידות וכו', שתורה נאמר בה הלא כה דברי כאש באיזה
אופן שעושים זאת, הרי לא יכול להיות שזה לא יפעל לשנות את האדם.
ומה שלא רואים זאת עתה זה לא ראיה. ואדרבה זה מראה שלקחו הרבה מאד, וכידוע
המבואר בליקוטי תורה בהנוגע לחילוק שבין זריעה ונטיעה, שנטיעה לוקח שנה וזריעה
צומח הרבה יותר מהר, אבל אחר כך רואים התוצאות מזה שיש פירות מתוקים, כך גם
כאן אי אפשר לדעת מיד מה לקחו מכאן.

בכללות הוא כמדובר בהתוועדות של שמע"צ ושמח"ת בהנוגע למה שנותנים הרבה
חבילות, ואח"כ במשך השנה צריך לפרק ולפתוח אותם, כך גם כאן שכאשר מגיעים
למקום מסוים וצריך לקחת משם לזמן רב ולכמה שנים, שיישאר לו בשעה שנוסע מהמקום
הזה בחזרה לבית אביו, שאצלך הרי זה ארץ ישראל, אז לוקחים באמת הרבה, אלא שיש
מה שרואים מיד, ויש מה שלוקחים באופן סתום ורואים את זה רק אחר כך, אבל זה יותר
גבוה ממה שרואים מיד.

בקשר למה שהנך שואל בעניין מה שחושב אתה קודם התפלה, הנה בכללות צריך לדבר
בעניינים אלו עם המשפיע בישיבה, שמלמד בכתה שלך. ובכללות הרי יש את מאחז"ל
לעולם ילמד אדם במקום שלבו חפץ, הרי זה שייך גם לעניין זה.

מה שאתה שואל בקשר לאח"ך, הרי באמת המצב הוא הרבה יותר טוב ממה
שהנך חושב, והרבה יותר טוב ממה שהיה בזמן שלך.

בפרט לפי מה שהנך כותב שהוא כבר היה שם בישיבה, הרי לא תהיה הרבה התנגדות לזה.

העיקר שלא לעשות מזה טומעל ושקלא וטריא ורעש וכו'.

רק שכאשר אתה תגיע למקום תגיד לאחריך שייגש ויזרוק מלה בקשר לזה, פעם פעמיים וכו', ואח"כ אתה תיגש ותגיד מלה, פעם פעמים וכו', ואח"כ אחותך תיגש ותגיד מלה. ויכולו לפעול את זה בלי הרבה התנגדות, ובאופן הרבה יותר קל ממה שאתה מתאר לעצמך. רק צריך לראות את המצב במקום אם זה הזמן שאפשר להיכנס לפי סדרי הישיבה, מתי מתחיל סדר הלימודים, כי צריך שתהיה לו כתה מתאימה, וצריך שיהיה לו חבר, ויתכן שלומדים שם מסכתא אחרת, שכל זה צריך לראות במקום.

אבל העיקר שיעשו הכל בלי טומעל ובלי שטורעם, ולא באופן של שקלא וטריא וניצחונות ומלחמות וזה יהיה הרבה יותר קל ממה שהנך מתאר ולא יהיה לזה הרבה התנגדות.

הרבי הוציא מהמגירה 50 דולר ואמר זה יהיה ההשתתפות שלי בהוצאות הנסיעה, תיסע בהצלחה געזונטערהייט און פריילאכערהייט. (בבריאות ובשמחה) השי"ת ימלא כל משאלות לבבך מה שאתה מזכיר כאן לטובה ולברכה ושיהיה לך הצלחה בלימוד הנגלה והחסידות ועבודת התפלה ובהידור בקיום המצוות ובכל שאר העניינים שכתבת.

קומען דא צוריק? (לבוא לכאן שוב) הרי קודם צריך פאנאנדערפאקען און פאנאנדער.. די פעקלאך, (לארוז ולאסוף את החבילות) מה שלקחו כאן בידועים ועוד הרבה יותר בשלא יודעים ובפרט שהקב"ה עזר שהיו כאן שנה ויותר משנה ובשנה זו היו כאן פעמים בחודש תשרי.

צריך לנצל זה או עכ"פ חלק מזה ושזה ישפיע שתהיה למדן ושוקד ועובד כמו המעלות שצריך שיהיו אצל תמים וכשיראו שאתה עושה כן ובפרט שיש לך זכות אבות שאתה מגזע אדמו"ר הזקן.

סע לשלום ותמסור דרישת שלום לאבא ולאמא. שיהיה להם נחת (התחיל לחייך) ממך ומאחותך ומאחריך (חייך מאד) ומהנכדים. גם תמסור דרישת שלום לסבא ולסבתא.

יחידות כ"ח תשרי תשכ"ט

היכן לקחת כסף על הנסיעה, לווית או עבדתי?
ענית: עבדתי
ועל הנסיעה הראשונה יש לך חובות? איך זה?
ענית: גם אז עבדתי.

על כל פנים מה שאתה כותב על בזבז הזמן וכו',
הרי מה שעבר עבר, כמדובר במש"כ באגרת התשובה, שעניין התשובה הוא ש"מי שקרא
פרק אחד יקרא ב' פרקים" ומאחר שעבודת התשובה צריכה להיות בשמחה וכמדובר שאין
זה סתירה ואדרבה שדווקא ע"י השמחה נעשית עבודת התשובה קלה יותר (ל"יכטער און
גרינגער), שזה יהיה בשמחה ובטוב לבב.

מה שאתה כותב בנוגע לבריאות הגוף הרי בכלל צריך לראות שהגוף יהיה בריא ושלם.
א. משום שזוהי מצוה מהתורה.

ב. משום שזהו אחד מדרכי היצה"ר שמשתדל שהגוף יהיה חלש ובמילא זה מפריע אח"כ
להתמדה ושקידה בלימוד התורה נגלה וחסידות ואפילו בקיום המצוות בהידור. לכן צריך
לראות שענייני האכילה ושתייה ושינה יהיו מסודרים.

מה שאתה כותב מה לעשות כשבאים לידי ניסיון.. הנה מאחר שהניסיון הרי לא בא בבת
אחת, ברגע כמימרא, אלא לוקח משך זמן של כמה רגעים ויותר, הנה כאשר רואים שהניסיון
מגיע, מוצאים את ההזדמנות כשהיצה"ר פארקוקט ז"ך אויף א זייט, (מתבונן הצידה) ואז
מוציאים את התמונה (של הרבי) ומסתכלים בה ועומדים בניסיון.

מה שאתה כותב בנוגע לסדרים מכאן ולהבא, תדבר עם הנהלת הישיבה. הקב"ה ימלא
משאלות לבבך לטובה בכל העניינים שאתה כותב וכל ההחלטות שקיבלת על עצמך
שיבואו לידי פועל, תלמד תורת ארץ ישראל וכמדובר בעניין וזהב הארץ היא טוב ויהיה לך
הצלחה רבה בלימוד התורה נגלה וחסידות ושזה יבוא בקיום המצוות בהידור.

סע לשלום והקב"ה ימלא משאלות לבבך לטובה ושנשמע ממך בשורות טובות בכל
העניינים.

שבט תשל"ל יחידות לפני החתונה

נכנסתי עם הכלה לחדר היחידות:
הרבי בירך:

ה' יעזור שישלימו ההכנות הגשמיות והרוחניות לחתונה, כמו שצריכות להיות הכנות לחתונה
יהודית חסידית, ומתוך הרחבה ושתבנו בית בישראל על יסודי התורה והמצוות כפי שהם
מוארים בתורת החסידות.

וכשתעשו אור מסביבכם ע"י הפצת נר מצוה ותורה אור, אז יהיה גם אור אצלכם.
הקב"ה ימלא משאלות לבכם לטובה.

אח"כ נשארתי לבד ואמר:

כיון שהובטחנו יענת ומצאת ותעשה כל התלוי בך, אז יעשה הקב"ה כל התלוי בו ותהיה
המציאה בהצלחה שלא לפי ערך היגיעה.

בפרט שאתה הולך לבנות בית בישראל ומתחיל בחיים חדשים וזכות הרבים מסייעתו
התלמידים והמושפעים בקרית גת.

שיהיה לך הצלחה והקב"ה ימלא משאלות לבבך לטובה.
אזכיר על הציון כל מי שהזכרת.

יחידות ב' דר"ח מרחשון תשל"ג

בנוגע למה שאתה כותב אודות המוסדות, תלמוד תורה, ישיבות, יהודי גרוזיא, הרי רוב העניינים הם עניינים הקשורים עם עוד יהודים וכל אחד כותב משם את המציאות באופן אחר, היינו לא הסברים וכו', אלא פשוט את המציאות כותבים באופן אחר. הגם שהגמרא אומרת שלא שייך מחלוקת במציאות, אבל כאן יש כן מחלוקת כזו. לכן קשה לענות מכאן.

כן בנוגע לגרוזינים, הרי מאחר שכבר עבר חודש מאז שאתה היית שם ובינתיים נעשו הרבה שינויים וכפי שכותבים שבאו עוד משפחות חדשות ומשרד הדתות התערב בזה והביא חכם וכו' יש שם א גאנצע בהלה, במילא תראה את המצב כפי שהוא בחשון ולא בתשרי ואז לפי ההתפתחויות האחרונות תתייעץ עם אלו שבקיאים בדבר, כל אחד בעניינו אם מדובר בגרוזינים או בוכרים או ישראלים, כל אחד במה שהעניין שלו ואז יהיה ותשועה ברוב יועץ.

גם במה שאתה כותב שצריך להתיעץ עם מי שהוא, הרי בוודאי שכאשר יש ספק ולא יודעים משהו באופן של 100 אחוזים צריך להתיעץ. אתה נותן כאן שני שמות אחד.. והשני הרב פוטרפאס. הנה מאחר שהרב.. שייך בעצמו לעניינים אלו גם באופן פרטי וגם מצד המוסד שלו, על כן טוב יותר להתיעץ עם הרב פוטרפאס שהוא שייך לעניינים אלו רק מצד שהוא חסיד ומאנ"ש וכו'. אבל אין לו בזה נגיעה בדבר ממש ובמילא תתייעץ אתו.

זה יעזור גם כן לשאר העניינים שאתה כותב על המצב הרוחני. הגם שמה שאתה כותב זה מוגזם, אבל אפילו שהמצב האמיתי הוא למחצה לשליש ולרביע גם זה לא טוב. וצריך לתקן זה לשפר ולשנות.

בוודאי שהמצב הוא כך בגלל שאתה לא מתייעץ עם אף אחד בענייניך ואצלך יש רק אתה והקב"ה ואלו שמתחתך בהמוסדות, לכן אתה צריך מי שיהיה עומד על גביו, לא עומד על גביו אלא יהודי מבוגר אן עלטערער שתוכל לספר לו נגעי לבבו.

בקשר להרב.. אני לא מאמין שתוכל לספר לו ענייניך הפרטיים, משא"כ הרב פוטרפאס שאם אתה תרצה אזי תוכל לספר לו נגעי לבבו ולהתייעץ עמו. ואז שזה יהיה בניחותא, ואם לא שזה יהיה קשה לך אז עכ"פ באופן של עשה לך רב בכפיה.

בהנוגע להשמות והבקשות וכו', אני אקח על האהל. ויה"ר שכמו שאתה כותב שאמנם תכתוב בשורות טובות בדבר.

יחידות עם האשה והילדים

שלום עליכם שלום בער, מסתמא אתה שומר שעורי חת"ת וזה ייתן לך הצלחה במלחמת היצר, זה יעזור גם שמלחמת היצר תהיה בקלות יותר.

הילדים מבינים אידיש או לה"ק?

אני אתן לכל או"א דולר אחד וכשתבואו לארץ בעתו ובזמנו תחליפו לכסף של המדינה ותתנו לצדקה.

וה' יעזור שתצליחו בלימוד התורה בהתמדה ושקידה והידור בקיום המצוות ותלכו מחיל אל חיל בכל עניני טוב וקדושה. ולכם (להורים) שייתן הקב"ה הרבה נחת חסידי מכל הילדים ביחד ומכל אחד בנפרד.

וה' יצליח אותך בעבודה שבהשגחה פרטית הקב"ה הצליח אותך, שתראה פירות מהחניכים והחניכות.

מסתמא הבנות מדליקות נרות ש"ק ואתן לכם מטבע לתת לצדקה ביום ששי זה.

יחידות במוצש"ק כ' מרחשון תשל"ו

היות שבהשגחה פרטית נדפסו הספרים (מים רבים תרל"ו וקונטרס עץ החיים) בערב שבת, תיקח את זה עמך עבור כמה עניינים. ראשית בכדי ללמוד בעצמך ושנית בשביל הפצת המעיינות, וגם שזה ייתן הצלחה רבה ומופלגה בעבודה של הפצת היהדות בכלל והמעיינות בפרט.

וגם הצלחה בעבודת החינוך בכלל ובדרכי נועם ודרכי שלום.

שאל: דו שטעלסט זיך אפ אויפן וועג? (אתה נעצר בדרך בטיסה?)

ענית: האווירון נעצר ברומא לשעתיים.

שאל: מתי הנך מגיע לארץ ישראל?

ענית: אני יוצא ביום ראשון בלילה ומגיע ביום שני אחה"צ.

סגר העניינים וחשב במשך זמן ארוך ואח"כ אמר:

ס'איז דא עפעס א כולל אין קרית גת? (האם יש כולל אברכים בקרית גת?)

ענית: יש את הכולל של תל"ת

אמר: הא פון (של) רייכמאן?

אבל לא ליובאוויטשער כולל

ענית: יש כמה אברכים שלנו שלומדים שם.

אמר: אז מה יש שם מליובאוויטש, ישיבה? אז תיקח את הספרים (סט נוסף) לישיבה. ושהנסיעה תהיה בשעה טובה ומוצלחת ותבשר בשורות טובות. ובפרט בשורה בנוגע לשידוך עבור אחיך.

אמר בנוגע לאשת: האם היא לא יכולה להתרגל לאופן החיים שם? הרי היא כבר יותר מג' שנים שזה חזקה? תקנה לה מתנה יפה וזה יעודד אותה.

אח"כ נתן לי 100 דולר בודדים ואמר: תיתן לה את הדולרים, ושהיא תחלק אותם במשך הזמן לצדקה, וגם לעבודת המבצעים.

אמרת: קיבלתי פתק מהצבא שאני צריך ללכת לששה חדשים.

אמר: מסתמא תוכל אח"כ לקצר.

אמרת: אני רוצה פטור לגמרי.

אמר: לגמרי להתפטר? כך מן הקצה אל הקצה? אם תהיה קצת תוכל אח"כ לקצר על אתר. עד להתפטר לגמרי. סע לשלום.

יחידות

אתה צריך שיהיו אצלך עניינים של תורה בעל פה. פרקים תניא ומשניות... ולא להיכנס עם הניסיון בשקלא וטריא אלא להסיח דעת מזה לגמרי ולהתעמק בפרק התניא או המשניות.

כתבת לי בפתק קודם בהנוגע לוולפסון. אז מה נעשה אתו? האם הוא יחזור לנו יורק כשאתה עוד תהיה כאן?

כתבת בנוגע לאחיך, מה אתו? הוא כבר היה צריך לעשות שידוך! נדמה לי שלאחרונה היה שידוך נדמה לי ממשפחה מיוחסת, איניי זוכר עתה את השם, ומה נעשה מזה? הוא כתב לי שהוא רוצה להתראות וההורים רוצים, אז מה נעשה עם זה? אני לא זוכר עתה את השם של המשפחה. לפני הנסיעה שלך לא דובר על איזה ענין?

אני אקח את הפתק על האוהל להזכיר אותך ואת בני הבית לכל העניינים, ומובן שיש לך זכות המצוות וזכות הרבים של המוסדות, ושיהיה לך הרבה הצלחה בעבודה בשטח החינוך הכשר והפצת המעיינות, ולעשות הכל מתוך מנוחת הנפש ומתוך שמחה וטוב לבב. ולקבוע עתים לתורה כולל קביעות בנפש. ובעיקר בנקודה הפנימית לגדל ביחד עם אשתך כל אחד מהילדים וכולם ביחד לתורה לחופה ולמעשים טובים, ולרוות מהם הרבה נחת יהודי.

מענות מהרבי

חלקם בפרסום ראשון בשנות שהייתו של אב החתן בד' אמות ב-770

מענה להוצאת ספרים ווגשל ירושלים, ע"ד הוצאת ספר הלכות תפילה להרמב"ם בתרגום לאנגלית:

"נת' ות"ח וגדול זכות הרמב"ם וכו' וזה א-לי ואנוהו גו' דפוס נאה, לכאורה עוד יותר בשלימות באם יתוסף חוט השני להזכיר וואו מיהאלט (היכן אוחזים) אזכיר עה"צ".

מענה לאחד מרבני אנ"ש בארה"ק ת"ו:

"בנוגע לעבודת ה' שלו ובתומ"צ בפרט - ע"ז דובר ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר שלכאו"א צ"ל משפיע וכו' ומזמן לזמן לשאלו וכו'. לפסוק בזה בעצמו הרי כ"א קרוב ומשוחד עצמו כו'. אזכיר עה"צ".

מענה לאחד מהרבנים בשכונת קראון הייטס שכתב בנוגע לדבר שמטריד אותו, הרבי הקיף את המילים "מטריד אותי" וכתב:

**א. היפך מארז"ל טראכט גוט וועט זיין גוט (תחשוב טוב יהיה טוב)
ב. כנראה ג"ז מדמינות ליבו ואינו במציאות כלל".**

מענה מכ"א אלול תשמ"ט לאיגוד השלוחים בארה"ק ת"ו ע"ד הוראת אד"ש להדפסת אלבום מהפעולות דאיגוד השלוחים:

"מכיון שהרב אהרונב מנוסה בכגון דא וידונו בכהנ"ל איתו אזכיר עה"צ".

מענה מח' אד"ש ה'תשמ"ט לאחד מעסקני אנ"ש בארה"ק על מכתביו מז' וח' אדר שני: הרבי הקיף התיבות (האחרונות דמכתב ז' אדר שני): הנני מצפה לחו"ד כ"ק בנידון. ואח"כ הוסיף:

"גם אני שייך לעם קשה עורף - וכשם שכמה מחב"ד ממציאים חדשה בחב"ד - לשאול בענין שהכרזתו מענתו כו"כ פעמים במשך כו"כ חדשים - שבאה"ק העסקנות בחב"ד ההחלטות בזה- שייכות עפשו"ע-לאה"ק הנני מכריז עוה"פ שכך כתוב בשו"ע אזכיר עה"צ והזמ"ג".

מענה מח"י אלול תשמ"ט לאחד התמימים שכתב בנוגע לבריאותו:

"בגיל זה צ"ל התמדה בתומ"צ וכיו"ב כפס"ד תוה"ק ולא בכתיבת מכתבים ע"ד הבריאות וכו' אזכיר עה"צ וכוח"ט".

מענה מח"י אלול תשמ"ט לאחד בארה"ק ת"ו:

א. לא לעבוד בש"ק

ותורה עצמה-זהו מעשה"ד.

ב. שהבנות תח"י מדליקות נש"ק: ויאיר מזלו אזכיר עה"צ וכוח"ט".

מענה מט"ו ניסן תשמ"ט עבור מר חיים באר כתב בעיתון דבר:

"בדהתפואה"ז (בדיקת התפילין והמזוזות) של בנו אברהם ומה טוב של כל משפחתו והרי הוא חלק ממשפחתו וק"ל אזכיר עה"צ".

מענה מד' אלול תשמ"ט לאחת מאה"ק ת"ו:

"נשמתי קיבלה כל התורה ככל נשמות בני ישראל ולכן מובן-שיכולה לקיימו אזכיר עה"צ".

מענה מאייר תשמ"ט לארגון גג באה"ק:

"נת' (והקודמו) ות"ח, גם להבא ינהלו ההתדברות עם עסקני חב"ד שיחיו באה"ק מבלי לערב ארצה"ב בזה, שנוסף על אריכות הזמן בזה וכו' הרי זה נותן מקום (באם יוצרכו) לשנויים, אזכיר עה"צ".

מענה מט"ז סיון תשמ"ט להתמים קאזמינסקי בקשר להערה שכתב והכניס לרבי בנוגע לפדיון הבן דכ"ק אד"ש:

"נת' ות"ח - כמדומה מאז כתבתי ונדפס שהנ"ל היה לוי".

מענה משנת תנש"א עבור פרופסור אינו יהודי מהעיר רומא שבקש ברכה לניתוח:

"זכות הפצתו קיום ז"מ ב"נ תעמוד לו בכהנ"ל ויצליח".

מענה מח' שבט תנש"א (ימי מלחמת המפרץ) בנוגע לחתונת הלפרין ליפסקער בארה"ק ת"ו:

"לא לעשות שינויים שעי"ז מעודדים את האוייב שיוכל להפריע למסור להם השאלה והתשובה הנ"ל ברכה והצלחה".

מענה לאחד שכתב שלא היו שידורים והנחות והוא מרגיש "בריוחוק מקום":

"לכתבו שהוא רחוק מהמעייין כו' ח"ו לומר כן אדרבא במילוי שליחות הרי שלוחו של אדם כמותו ואין לך קירבה וק"ל בעת רצון אזכירהו על הציון לכתבו".

מענה לאשה מלונדון שכתבה שברצונה לעבור לשכונת קראון הייטס:

"בודאי כוונתה לרוחניות שבדבר ולא לעצים ולאבנים שבשכונה וזו תמצא במוסד שלי בלונדון".

מענה להרה"ח ר' משה הרסון ביחידות כשהגיע לרבי בגיל 41 מברזיל:

הרבי שאל אם יש לו תמונה של הרבי הקודם - וענה שכן, ואז אמר לו לאחוז תמונה בארנק או בכיס ולהביט מפעם לפעם!.

לפנינו מענה נדיר ומיוחד בפרסום ראשון ליושב ראש צעירי אגודת חב"ד באה"ק הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב ע"ד דו"ח מפעולות צאגו"ח, הרבי מייחס במענה מילים מיוחדות של קירוב להרב אהרונוב וכותב על הפעולות-**ונפלא הוא** וכו' ביחד עם זאת כואב את הפירוד בין ראשי עסקני חב"ד שמפריעים לרצונו הקדוש והרבי משווה זאת ללעומת זה. מעש"ק י"ד שבט תש"נ

"המ' והפינ' נת' ות"ח ת"ח על הנעשה ע"ע ונפלא הוא וכו' בנוגע לעת"ל הדעפעיצי הולך וגדל וכן הפירוד בין ראשי עסקני חב"ד שבאה"ק שליט"א הולך וגדל עוד יותר גם בעיקר למננדים אין לי עצה לזה - ואדרבא ככל שאני מוסיף בהכרת הקירוב וכו' מוסיפים כמה מהם בפירוד וכו' און מיט א-חיות דלעו"ז אזכיר עה"צ".

מענה מחודש סיון תנש"א להרב יצחק דוד גרונר אוסטרליה ע"ד פתיחת ארגון גג למוסדות חב"ד שם:
"כבר היה ולא הצלית, וד"ל".

מענה מי"ד סיון תנש"א עבור אגו"ח-רוסיא לפני נסיעתם לרוסיא בפעם הב':
"אשרי חלקם ואשרי זכותם וכו' וכו'.
בארגון חב"ד ברוסיא- הרי התחילו בזה וימשיכו בכל העניינים שאין בהם מחלוקת לאט לאט באופן דלמעט במחלוקת כפי האפשרי.
מצו"ב חמישים דולר לכאו"א שי' -להחליף באופן רשמי ולחלק החילוף לצדקה ג' פעמים בקשר ליי"ב י"ג תמוז, חודש אלול, ותחלת שנה הבעל"ט. אזכיר עה"צ".

מענה מחודש סיון תנש"א לאחת ששאלה בנוגע לאחד שאינו שומר תומ"צ:
"לחיות איתו בלי שמירת המצוות מופרך לגמרי לפלא השאלה אזכיר עה"צ".

מענה מחודש סיון תנש"א לאחד מאנ"ש שכתב על שריפה בביתו ל"ע:
"שיקויים מאמר קדושי עליון המפורסם "שמתעשרים וכו'" אזכיר עה"צ".

מענה מחודש סיון תנש"א בנוגע להפרי"ה:
"ע"ד הפרי"ה כמפורסם איני מתערב בענין זה, דיוק בטהמש"פ".

מענה מה' תמוז תש"נ:
"להתייעץ בכ"ז (ולעשות) כהרב האורטידוקס עתה דורשא, אזכיר עה"צ".

מענה ממנחם אב תש"נ לאחד מאנ"ש בחיפה ארה"ק שרצה לפתוח בית חב"ד:
א. בהתייעצות באגו"ח דאה"ק.
ב. באם יסיכמו- אז הסכמה וברכה
אזכיר עה"צ.

מענה מט' אדר א' ה'תשנ"ב לתלמידים השלוחים בישיבת תורת אמת ירושלים שכתבו "מצו"ב דוחות" מזמן האחרון מפעולות תלמידים השלוחים ב"תורת אמת" ירות"ו, וכתבה בעיתון "ירושלים" ע"ד ה"לחיים" שמו"ל כאן לאחרונה"
ענה הרב:

"ות"ח על הבשו"ט. והובטחו דמי שיש לו מאתים רוצה (ובמילא מקבל) כפלים. ע"ד כפלים לתושי".
אזכיר עה"צ.

מענה משנת תשנ"ב להרב אברהם שי' העכט ע"ד אסיפה דחופה של איגוד הרבנים שי':
"נת' ות"ח, ויה"ר שתהא פעולה נמשכת וכהחלטתם, אלא שיוסיפו (באיכות - כמתאים לרבנים, ובמילא גם באיכות, וכדוגמת צבי כמחז"ל). וגם ע"ז יש ואלה תולדות רבנים טובפרט כשמתאגדים ואגדה בתורה מושכת גם את הלב. אזכיר עה"צ".

מענה מעש"ק וארא תנש"א להרה"ח וכו' ר' יהודה ליב שי' ראסקין שליח הרבי במרוקו, שהודיע על המצב במחנם הטהור:

"כאו"א מבנ"י - חלק אלקה ממעל (ומבאר אדה"ז בתניא בתחלתו פי" כתוב זה שזה ממש (ועד שירוגש במישוש גשמי). והזמ"ג תוכן פי' וארא - בשלח ועד לסמיכות ממש לתבאימו ותטעמו בהר נחלתך (נאמר זה מתוך שירה (שמחה) לגאולתנו האמיתית ע"י משיח צדקנו כהבטחה המפורשת בפרשת ימים אלה
א. אברהם גו' וגו' והוצאתי אתכם גו' והצלתי אתכם גו' וגאלתי אתכם גו' ולקחתי אתכם גו' והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי גו' . .
אמחז"ל בהתחלת פי' וארא - כבר בטלה כל העבודה מבנ"י במצרים".

מענה משבוע פי' אחו"ק תנש"א עבור שר החוץ דאז מר דוד לוי:

"לפי ידיעותי (ועפ"י שכל והגיון) ארצה"ב מעוניינת בשלום עם אה"ק וממשלתה, - ועוד ועיקר שתה"י הנהגה של ממשלה איתנה בהנהגתה. - כל ויתור בפוליטיקה גורר ומגרה לדרישת עוד ויתור ותומ"י - ויתורים ל' רבים".

מענה מכ"ח חשון התשנ"ב לאחד התמימים ע"ד בקשת "יחידות" על מנת להסביר ה"טוב" ב- swama rama :

"במשך חיי שהם יותר מספליים משניו וענינו במו"מ עם בני אדם מכו"כ חוגים היו ביניהם שטענו (כתבו לי) ע"ד טענותיו וכמה ביותר אריכות וטעמים.
רובם ככולם הצעתי שכיון שגם לדעתי אפשר שגם העצבים שלהם נתערבו מבלבלים כדאי שיפסיקו למשך זמן (לערך-שנה) מחשבות ע"י עצמם ויקדישו השנה לחיים בלי התבוננות כ"א למשרה, עבודה בישיבה או מקצוע שאינו מטריח עצבים כלל.
ובמצב דמנוחת הנפש עי"ז יהי' מתאימים יותר לסדר אופן חיים פשוט וטוב.
אזכיר עה"צ".

מענה מח' אייר תש"נ להרה"ח וכו' ר' יצחק שי' הכהן קאגאן:

"ימסור בשמי לוועד רבני אנ"ש שי' באה"ק שבתור רבנים הם אחראים על כאו"א ממש מהעולים שי' שלא יקלטו ח"ו וח"י בחב"ד.

מענה מי"ג כסלו תשנ"ב ל"עזרת אחים", ערב פגישתם עם ה"נעשענט קאורנפרענס סאוועט דזושרי" הרב דוד היל ומר מרטין מעניק, על שאלתם שרוצים לדעת האם להמשיך לפעול איתם (כיון שהם רפורמים):

1. הרב היל שי' אורטדוקס מפורסם ומדגיש זה.
  2. כנראה אין ידוע להכותבים הנעשה מאחורי הקלעים וכו'.
  3. לכאורה בכ"ז צ"ל החלטת אגו"ח וכי"ב ולא עזרת אחים.
- אזכיר עה"צ.**

מענה מי"ד שבט תשנ"ב להרה"ח ר' משה מאשקאוויץ שליח בחרקוב ולהרה"ח ר' שמואל שי' קמינצקי שליח בדנייפרופטרובסק:

הם כתבו במכתבם הצעה שיפנו להר"י שי' הכהן אהרונב שיקים גוף חב"ד וכו', הרבי ענה: וכן יעשו ויהא בהצלחה והזמ"ג יוד שבט - טו בשבט כמדובר בשיחת ש"ק שבת שירה (כלי לשיר לי זכר). אזכיר עה"צ.

מענה מכ' חשוון תשנ"ב לאחד שכתב בענין משפטי:
"לא להתערב בין עו"ד שכבר מתעסקים בזה.
אזכיר עה"צ".

מענה מחודש חשוון תש"נ לכמה מאנ"ש דמאנשסטער אנגליה:
"פס"ד רבני אנ"ש הכללי
הצ"ל גם הסכם אגו"ח באנגליא".

מענה מט' אייר תש"נ להרה"ח וכו' ר' משה ש"י קוטלרסקי בקשר לנסיעתו לבלגיה:
"מכ' להחזיר
- ויהא בהצלחה רבה בטח יעורר ע"ד לג"ב לצדקה שם \$3
אזכיר עה"צ".

מענה מחודש סיון תשמ"ט לאחד מעסקני אנ"ש בירושלים בדבר הקמת מוסד חדש לעזר
וסיוע אנ"ש בירושלים:
"הרי עשו כהנ"ל וכו"כ פעמים ע"ע מבלי הקמת מוסד חדש - וכיון שנכנסו ע"ז
לחילוקי דיעות וכו' - (עכ"פ לע"ע) יסירו כל כעין זה מסדה".
אזכיר עה"צ".

מענה מט"ז אלול תשמ"ט לאחד מאנ"ש בירושלים:
שייך לב"כ חב"ד שעל אתר במדינות ההם הכתובות אצל אגו"ח.

מענה לאשה בקשר להפסק הריון:
"הפסק הריון ר"ל ה"ז דבר הכי חמור ותדבר עם רב פא"פ ויבארה. אזכיר עה"צ".

מענה משנת תשמ"ט לאחד מעסקני חב"ד בשכונת קראון הייטס:
1. כבר נדפס וזהו מה שאמרת - שלא להיכנס לשקו"ט בעניינים שכוונת הצד השני
רק להרבות אש דמחלוקת וכו'.

2. ופשיטא בנוגע להשלוחים ש"י - שזהו היפך אופן שליחותם.

3. באם הצד השני אומר שרוצה - רק לברר האמת - ישלח לו ציוני המקום בשו"ע וכו"ב.

4. כבר אמרת (ונדפס) שלמעשה אינו נוגע כלל כי מדובר ע"ד הנהגה של 40 שנה באה"ק.

5. אלא שיש כאלה שרוצים להכנס לשם מחלוקת יותר.

6. והמשתתף בשקו"ט זו - מסייע להם.

7. כהנ"ל פשוט.

8. ולכאורה כבר בא הזמן מאז - שעסקני חב"ד יתדברו ביניהם ואין הכרח לערב אותי בזה.

מענה מערש"ק תצווה תש"נ לאחד שכתב בקשר לנסיעה מעבר לים לחתונה:

הסכמה

וגדול הזכות להשתתף בשמחת חתן וכלה

אזכיר עה"צ".

מענה לשליח שרצה לעזוב מקום השליחות בגלל מצב חינוך הילדים:

"הרי הצליחו ע"ע במקומם עתה (במדינתם)

אזכיר עה"צ".

מענה מחודש כסלו תש"נ למרת חי' ברכה הלפרין ע"ה:
**"הרי מקבלת חיים ממקור חיים ובפרט בעקבתא דמשיחא שבזכות נשים צדקניות
עתידין להגאל והיא בראשן שהרי חלק לה בהפצת דא"ח ע"י כפ"ח ובעלה שי' אזכיר
עה"צ.**

מענה מערש"ק ויחי תש"נ לאחת מקרית מלאכי שכתבה ע"ד הפלה:
**"צריך עיון גדול אם מותר ע"פ שו"ע דיוק בטהרת המשפחה. כדאי ללמוד ההלכות
הצריכות עוה"פ שמא נשכחו כמה פרטים מהם, אזכיר עה"צ".**

מענה בקשר להרחבת 777 :

"הסכמה וברכה אין צריך לכתוב לי פרטים כי אין זה מקצועי אזכיר עה"צ".

מענה מ"יב כסלו תש"נ עבור הרב פנחס פלדמן מסידיני אוסטרליה ע"ד חיזוק מכ"ק אד"ש:
**"אם ההתוועדות דשבת זו והר"ד של התוועדות דשבת שלפנ"ז אינו מחזקו איני יודע
מה מחזקו ובפרט שזה שנת ה"מ"
אזכיר עה"צ".**

מענה מחודש חשוון תש"נ:

"כמפורסם אין סוחבים אותי למשפטים".

בתחילת חודש טבת תש"נ הכניס לרבי הרב צבי הירש שי' נאטיק את הספר "נר אהרן"
שערך והכין לדפוס וכתב שהו"ל לקראת ימי החנוכה ש.ז, הרבי מתח קו תחת המילים
"לקראת ימי החנוכה ש.ז." ועשה חץ על המילים "ש.ז." וכתב:
"... והודגש גם להלכה למעשה בפועל ענין מצוה בשעתה (ולכן המענה בזה קודם וכו')".
בהמשך הרבי מתייחס כנראה על מש"כ בהקדמת הספר שמנהגו של המחבר היה להדליק
נ"ח בערך 2 שעות אחר צאת הכוכבים קודם תפילת ערבית:
"לאכאורה צ"ע הקדמת ההדלקה לפני התפילה (לאחרי שמכבר הגיע זמנה)".

מענה מר"ח מנ"א תש"נ עבור הרה"ג הרה"ח וכו' ר' ברוך שי' נאה:

**"הנ"ל משנה ראשונה, אח"כ היו ידיעות שונות (ממבקרי) אה"ק ולכן קודם שיפס"ד ופרסם
כדאי - שיברר ככל הדרוש ופרסם בצירוף מ"מ וכו"ב
אזכיר עה"צ".**

מענה מט"ו בשבט תשנ"ב עבור שר התחבורה דאז מר משה שי' קצב בנוגע לקופה שיזם
ללוחמה בתאונות דרכים:

"וכל המברך מתברך מה' מקור הברכות כו'.

**תשואות חן על המצורף בזה - מאמר שלו ובפרט קופת הצדקה, ובמיוחד שתזכיר כל
המקבל אותה על דבר הגאולה.
אזכיר על הציון".**

מענה מכ"ח תמוז תנש"א להרב יהודה קעלער - ע"ד קבלת הספר מנחת יהודה וירושלים,
בו עוסק בקשר לספר "עץ יוסף" להרב חנוך זונדל מביאליסטוק - פירוש על המדרשים:
נת' ות"ח ת"ח.

**חבל שלא צורף גם צילום קטע מהכתב"י, ובפרט מחתימתו שהי' חותם בג' אופנים
וכבר האריכו בזה חוקריו.**

מענה מחודש סין תש"נ ע"ד כשפים:
יבארוה דברי הרמב"ם שאין כל ממשות להכשפים וכו'
בדמהזות"פ (בדיקת המזוזות והתפילין), אזכיר עה"צ

מענה בנוגע להנהלת שמיר:
הנהלת "שמיר" עוזרת לכל הפונים אלי' כמפורסם ובפרט לאחרונה ותבש"ט בכהנ"ל
אזכיר עה"צ

מענה לוועד כפ"ח ע"ד בנין בית לכ"ק אד"ש:
באם רוצה לבנות יתבוננו מה רוצים - ויחליטו.
לאחר כו"כ שנים החליטו לשאול אותי?
מתוך התייעצות?
אזכיר עה"צ

מענה מח' כסלו תש"נ להרב בערקע וואלף:
אלא שנהפכה פצצה עולמית לטיפי מרגוע לקטן בן יומו, לא יקח זה לליבו כי שפיץ
חב"ד דכאן בכלל לא לקחה אלי"ה כל הנ"ל.
גם הם צודקים כי זה ארבעים שנה וכן חבריהם בארה"ק נוהגים כן...

מענה מכ"ה אייר תש"נ עבור ר' מענדל בריסאובר:
1. אזכיר עה"צ

2. אריכות ימים ושנים טובות כולל בהזכרון תמיד מלימודו בתומכי תמימים
3. בהנוגע לדיבור (יחידות) כנהוג בשנים האחרונות זהו ביום א' כידוע ומפורסם ואז
גם הוספת שליחות לצדקה

מענה לאחד מרבני חב"ד באה"ק ת"ו בקשר לסדר באה"ק:
ובפרט שמשתדלים בהמצאת שאלות וספיקות מחיל אל חיל.

מענה לאחת מנשי חב"ד קרליפוני' ע"ד הוצאת רשיון נהיגה:
באם נשי אנ"ש שי' נוהגות כן הסכמה וברכה
אזכיר עה"צ

מענה משבוע פ' אמור תש"נ עבור הרב שלמה מטוסוב (שליח הרבי במרוקו) ע"ד נסיעה
לאה"ק:

באם יקרא במכ"ע (במכתבי עת) בנוגע להיחס דהערבים וכו' יראה שפשוט שאין מקום
כלל לנסיעה כהנ"ל
אזכיר עה"צ

מענה מכ"ו אייר תש"נ לקבוצה מצפת שהגיע לבית חיינו:
קבלת הדולרים בביהכ"נ ה"ז בצירוף ברכה כללית כו"כ
אזכיר עה"צ

יומנים

חלקי יומנים מבית חיינו שכתב אב החתן בהיותו משמש בקודש יומן משנת ה'תשמ"ט

יום ה' י"ב סיון:

שחרית ירד בשעה 10:10 לאחר שחרית בירך נוסעים בברכת פארט גזונטרהייט, נסע למקוה בשעה 12:00 חילק צדקה לילדים לפני שנסע וכן כשחזר וכן כשיצא לאוהל, ב-12:40 חזר מהמקוה, יצא לאוהל בשעה 1:10. חזר מהאוהל לערך 9:30 לאחר כמה דקות ירד לתפילות מנחה ומעריב כשלוש הזיידענס, לאחר מעריב ניגש לסטענדער השני ואמר שיחה משעה 10:00 עד 10:25 לאחר השיחה חילק דולר לכאו"א כרגיל.

יום ועשיק יג סיון:

ירד לשחרית בשעה 10:00, אמרו תחנון, כשיצא מהמעלית למעלה נתן מישהו לאד"ש מכתב, מנחה כרגיל בזאל הגדול, לפני מנחה נכנסו שלושה חתנים ומשפחותיהם לקבל הסידור. לא לבש הזיידענס, קבלת שבת בשעה 9:05.

יום ה' י"ט סיון:

חזר מהאוהל עם ליווי משטרתי ירד לתפילות מנחה מעריב בלבוש משי כשיצא מגעה"ת בירך בחיך חתן וכלה בברכת "מזל טוב מזל טוב" לאחר מעריב עלה לחדרו הק'.

יום ו' כ' סיון:

שחרית 10:00, מנחה 3:15 ירד בלבוש משי, קבלת שבת 8:50.

יום שביק פ' בהעלותך כ"א סיון:

שחרית 10:05, התוועדות 1:35, בהתוועדות נכח ראש קהילה היהודית במרוקו מר חנינא קדוש ובנו יצחק קדוש וכו"כ פעמים חי"ך אד"ש להג"ל במשך ההתוועדות, שיחה א' ארכה משעה 1:45 - 2:45 שיחה ב' ארכה משעה 2:55 - עד 3:35 לאחר שיחה ב' שרו ניגון שמח והרבי מחא כפיו הק' בחוזק ועודד את השירה בידו הימנית לכל הכיוונים משך זמן רב, באמצע ניגש הרב טננבוים ואמר משהו לאד"ש, אח"כ אמר אד"ש עוד כשתי דקות בקשר לחלוקת המשקה, אח"כ מזג לגביעו מכל הבקבוקים (7) אח"כ מזג בחזרה מגביעו לכל הבקבוקים, לאחר החלוקה וההכרזות התחיל לנגן "והריקותי לכם ברכה", אח"כ ציפה לר' יואל כהן לנגן יה"ר כו' שיבנה ביהמ"ק וגו' אח"כ התחיל לנגן "נייעט נייעט ניקאווא", אח"כ עורר ע"ד אמירת ברכה אחרונה, ההתוועדות הסתיימה 4:55, התפללו מנחה ואמרו פרקי אבות. אח"כ עלה לחדרו הק', מעריב 9:25 בזאל הקטן בתחילת התפילה הביט משמאלו על השעון לאחר מעריב בירך נוסעים בברכת נסיעה טובה.

יום ו' ערשיק שלח כ"ז סיון (בבית כ"ק אד"ש):

שחרית 10:10 כשירד לתפילה ניגש יהודי צרפתי ובקש ברכה לאחד הרבי התעניין באנגלית בשמו ושם אמו של החולה ובירך בצרפתית, כשירד למנחה קבלו שלושה חתנים מהרבי את הסידור. מנחה 3:20 לא לבש סירטוק משי, הגיע ל-770 בשעה 4:40 קבלת שבת

9:00 כשעלה את המדרגות אמר כרגיל "גוט שבת" לעומדים שם לאחר מכן הסתובב לעבר הקיר השמאלי והביט בסקירה קלה במודעות של צא"ח באה"ק ע"ד המחנות קיץ וכו'. היום י"ל קונטרס כ"ח סיון מוגה מהרבי (ולהעיר מהשינויים ב"פתח דבר"), בשעות הצהריים צוה הרבי להדפיס עוה"פ את הליקוט השבועי (בטעות נשמת בהדפסה הראשונה הערה ע"ד שו"ת יחזה דעת וראה שם הערה 3) ולהשמיד את הליקוטים מהדפסה הראשונה.

יום שבי"ק פ' שלח כ"ח סיון: יום בוא אד"ש - איש וביתו - לחצי כדור התחנות:

ירד לאמירת תהילים כרגיל בשעה 8:30 משך ביד ימין הכסא קצת אבל לא ישב, ונשאר עומד כל התהילים (כמו בשבת מברכים העבר), כשיצא התחיל אז ספר חמישי, לאחר תהילים כשעלה למעלה הביט שוב לעבר המודעות הנ"ל, שחרית 10:35, באמצע קריה"ת נמצאה טעות בס"ת בפרק י"ג פסוק כ"ו, במילים "ואת כל העדה" נכתב בטעות "ואל כל העדה" (הנ"ל ס"ת חדש שנתרם ע"י נשי ובנות חב"ד לע"י הרבנית "חיה מושקא" נ"ע) מיד קראו להרב מרלו והנ"ל פסק שהעולה לתורה יאמר את הברכה אחרונה (כל הזמן הביט אד"ש לשמאלו) והחליפו לס"ת אחר, כשפתחו את הארון קודש נעמד הרבי והביט לעבר הס"ת עד לאחר שהעולה לתורה הבא אמר את הברכה הראשונה, אח"כ קרא הבעל קורא - גורדון - עוה"פ משני והפסיק ברביעי,

ירד להתוועדות 1:37 לפני שיחה א' שרו את ניגון מארש ר"ח כסלו, באמצע השירה חייך לעורך העיתון "אלגמיינער ז'ורנאל" ר' גרשון בער דזייקאבסון, והנ"ל אמר לחיים (להעיר שבשבוע העבר במוצש"ק התעניין עליו אד"ש אצל המזכיר הרב לייבל גרונר היכן היה בהתוועדות וביקש לטלפן אליו), לפני שהתחיל את השיחה הראשונה צעק המקובל הידוע מאה"ק והרבי הסתובב שמאלה והביט לעברו אח"כ התחיל את השיחה,

השיחה הראשונה ארכה משעה 1:45 עד 3:05, לאחר השיחה שרו הניגון חיילי אדונינו בלי מילים והרבי מחא כפיו הק' פעמים מספר, שיחה שניה ארכה כ-40 דקות, לאחר השיחה שרו "פדה בשלום" אח"כ דיבר עוד כמה דקות אודות חלוקת המשקה אח"כ שתה את רוב הכוס, אח"כ חילק שלושה בקבוקים ומזג כרגיל מהבבקוקים לגביע ומהגביע לבקבוקים, הראשון הכריז ר' מאיר הארליג עבור ההתוועדות חסידים במוצ"ש 10:30 בביהמדר"ר הגדול ב-770 לרגל כ"ח סיון, והרבי בירך בהצלחה רבה, השלישי הכריז פרבר מגילה ירושלים לרגל התוועדות ב"ב תמוז בגילה והרבי שאלו "באיזה שעה" והנ"ל הכריז לאחר תפילת מנחה בשבת והרבי מוזמן עם כולם והרבי חייך לעברו חיוך רחב, אח"כ התחיל הרבי לנגן "והריקותי לכם ברכה" ואכל הכזית מהמזונות, אח"כ סימן פעמיים לעבר המזכיר ר' בנימין קליין שיאמר לחיים, הנ"ל לא הבין וניגש לרבי והרבי צעק לעברו "זאגן לחיים פאר'ן שווער" (תאמר לחיים עבור חמיר), לאחר הפסיקו לשיר והרבי סימן בידו שימשיכו את השירה, אח"כ סימן לעבר ר' גרשון בער דזייקאבסון שיאמר לחיים. אח"כ צוה ללייבל שיביא בקבוק משקה והנ"ל הוציא מהחבילה בקבוק משקה והניח על השולחן הרבי מזג מהבקבוק לגביע ומהגביע לבקבוק אח"כ סימן אד"ש לעבר ר' גרשון בער דזייקאבסון והנ"ל ניגש הרבי קם ממקומו ונתן הבקבוק להנ"ל באמרו בקול רם:

"מאכן אפארבריינגען ביי זיך אין דער היים, זיין בהצלחה רבה" (תעשה התוועדות אצלך בבית, שיהיה בהצלחה רבה), אח"כ צוה לר' יואל לשיר והנ"ל ניגן ה"יהי רצון" שבינה בית המקדש, אח"כ התחיל לנגן "נייעט נייעט" ועודד בידו הימנית את השירה כעשרים פעם בסיבובים בלתי רגילים כלל וכלל, אח"כ הזכיר אודות ברכה אחרונה, ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:10,

בתחילת תפילת מנחה סימן בידו לעבר ילד אחד שהיה לו סוכריה בפיו שיוציא אותו, לאחר

הפרקי אבות כשהתחילו לשיר כשהרבי עדיין עומד עודד ארבע פעמים בידו הימנית לעבר ר' נימוטין שבירך שהחיינו בשם ומלכות (וכל תיבה שאמר - שהחיינו, וקיימנו וכו', עשה אד"ש בידו לעברו בתנועת עידוד ובחיך רחב מאוד, מעריב 9:20 כרגיל בזאל הקטן לאחר התפילה בירך נוסעים בנסיעה טובה לפני שנכנס לחדרו הק' הסתובב לעבר לייבל ואמר לו משהו, הרבי נשאר ב- 770.

יום ג' ח' תמוז (בבית כ"ק אד"ש):

תפילת שחרית כרגיל, בסיום התפילה בירך נוסעים בנסיעה טובה וכו', כשירד לתפילת מנחה נתן הרבי לחתן את הסיפור, לאחר התפילה בירך נוסעים בנסיעה טובה וכו' בין הנוסעים עמד הרב קרול רב מושב חמד, הרבי הוסיף ואמר לו א-מזל טוב נאכאמאל (עוד הפעם), אח"כ הציג הרב אלימלך ניימן את מר שגיב מכ"ל עריית ירושלים, הרבי ברכו בברכה והצלחה בכל העניינים, הנ"ל אמר שמבקשים ברכה והרבי ברכו שוב בברכה והצלחה בכל העניינים, אח"כ התחיל לעלות במדריות והסתובב שוב להנ"ל והוסיף "בכפליים לתושייה בשורות טובות, אח"כ עלה לקומה העליונה ביחד עם המזכיר הר"ר ניסן מינדל, מעריב כרגיל.

יום ד' ט' תמוז:

שחרית כרגיל כשהסתובב לעבר החזן בברכת כהנים העביר מבט לכל הצדדים לעבר הקהל, לאחר התפילות שחרית מנחה וערבית בירך נוסעים בנסיעה טובה וכו', היום י"ל קונטרס י"ב-י"ג תמוז.

יום ה' י' תמוז:

שחרית כרגיל, נסע למקוה 11:55 חזר 12:40 נסע לאוהל 1:15 חזר מהאוהל 9:45 ירד לתפילות מנחה מעריב בלבוש משי, היום י"ל הליקוט השבועי פ' חו"ב וכן מברק לאנ"ש ש"י בכל מרחבי תבל לקראת חג הגאולה י"ב-י"ג תמוז.

עשיק פ' חוקת-בלק י"א תמוז:

הגיע ל- 770 בשעה 5:00 כשיצא מהמכונית דיבר עם המזכיר - הנהג ר' בנימין קליין.

יומן משנת ה'תש"נ

יום ד' ד' תמוז:

היום יצא קונטרס ג' תמוז מוגה וכן השיחה באידיש משבת העברה. יצא לשחרית בשעה 10:10 לפני שנכנס למעלית בירך נוסע ב"פארט גיזונטרהייט" און מיזאל הערן בשו"ט (נסיעה בבריאות ושנשמע בשורות טובות), בסיום התפילה לפני צאתו מביהכ"נ וכן אחר שיצא מהמעלית למעלה בירך נוסעים, לפני מנחה נכנסו חתן ומשפחתו לגעה"ת כדי לקבל את הסיפור, הרבי יצא בשעה 3:25 נתן לחתן את הסיפור, נתן לחתן ולמשפחה מטבעות לצדקה וכן חילק לילדים שעמדו ליד המעלית ושלשל בעצמו בקופה, נפנף ידו לשלום לילד אחד וירד לתפילת מנחה, אחר התפילה בירך נוסעים לפני צאתו מביהכ"נ וכן בירך נוסעים למעלה ב' פעמים פארט גזונטהייט, למעריב ירד בשעה 9:30 לפני שנכנס למעלית הניף ידו לעבר הנשים שעמדו שם, אחר התפילה חילק כעשר דקות דולר לכאו"א לצדקה, הרב אברמל שם טוב עבר והרבי שאלו מתי האלבום יהיה מוכן והנ"ל ענה שהוא יכתוב לרבי בקרוב והרבי ענה בקרוב ממש וחי"ך, כן חי"ך לעבר ילד אחד בסיום החלוקה, יצא מביהכ"נ ובירך נוסעים וכן אחר שיצא מהמעלית, אח"כ נכנס המזכיר הרב ש.מ. סימפסון עם חוברת מלאה דפים למשך זמן.

יום ה' תמוז:

לשחרית ירד בשעה 10:05 בתפילה נכח מר פרלמן שנולד לו בת והי' סטודיו שלם וכן חיים ברוך, לפני צאתו מביהכ"נ בירך נוסעים, למקוה יצא בשעה 1:00 לפני שנכנס למכונית אמר המזכיר ר' בנימין קליין על משה זוגי והילדים נוטיק שהם נוסעים לשליחות לזינווה והרבי נתן מטבע לכל אחד מהם ניקל, וכן לח.מ.ומ.ה, ושאל את המזכיר ר' לייבל אם ההורים של גב' נוטיק משפחת פלוטקין ממונטריאל גם נוסעים וענה שלא, הרבי נתן להם מטבע לכ"א מהם, אח"כ שאל את ר' לייבל אם קיבל כבר וענה שכן, אח"כ נתן מטבע לר' בנימין, נכנס למכונית וברכם בפארט גיזונטהרייט און זאל זיין הצלחה רבה, חזר מהמקוה 1:45 כשיצא לאוהל בשעה 1:55 נתן לחתן אחד את הסידור, לפני שנכנס למכונית נתן מטבעות לח.מ.ולבחור אי' שעלה בדיוק את המדרגות וכן למה ולר' יודל קרינסקי, נסע עם המכונית השכורה, חזר מהאוהל בשעה 9:30 אחר כמה דקות ירד למנחה ולמעריב, באמצע קדיש האחרון סימן באצבעו על ידו הק' כאות שיחלק דולרים, חלוקת הדולרים ארכה כ-10 דקות לערך, כשעבר הילד של רוזנפלד הניף את ידו הימנית לעברו, כשעברו חתן וכלה שמתחתנים היום והמשפחה נתן לכ"א מהם שני דולר, לחו"כ ברכם במאור פנים בשעטו"מ בנין עדי עד ולמשפחה ברכם לכ"א בשעטו"מ, בסיום החלוקה עלה לחדרו הק'.

היום יצא הליקוט השבועי לפי חוקת.

יום ו' תמוז:

אברהם לרר מנחלה נהי'ה היום חתן. לתפילת שחרית ירד הרבי בשעה 10:03 בימים אלה לא אומרים תחנון כי יש חתנים, כשעלה הרבי לאחר התפילה חכה ע"י פתח געה"ת הרב לייזרזון מחינוך העצמאי - הריל"ג הציגו - הנ"ל הושיט את ידו והרבי החזיר לו את ידו הק', הביט בו באופן מיוחד ובירכו: יאריך ימים על ממלכתו, ונכנס לחדרו הק', כשיצא לתפילת מנחה נתן ל - 3 חתנים את הסידור וחילק להם מטבע לצדקה וכן למשפחה, כשיצא מגעה"ת חילק ל - 2 ילדים שעמדו שם ואח"כ שלשל בעצמו בקופה, הסתובב ושאל את הריל"ג בהצביעו על נשים שעמדו שם אם כולם קבלו והריל"ג ענה בחיוב, אח"כ נכנס למעלית וירד לתפילת מנחה, בסיום התפילה עלה לחדרו הק'.

קווים לדמותו של הרה"ח ר' זאב דוב סלונים סבם המשותף של החתן והכלה

הרה"ח ר' זאב דב נולד להוריו הרב יהודה לייב סלונים (בן הרבנית הצדקנית מנוחה רחל סלונים בת כ"ק אדמו"ר האמצעי נ"ע) והרבנית רעכיל בשנת תרי"ז, ונקרא על שם שני זקניו רבי זאב וולף מטשערניאוסטראה, וכ"ק אדמו"ר האמצעי נ"ע.

הצטיין בחכמתו ובשכלו הישר, יראתו קדמה לחכמתו, היה צנוע בהליכותיו ואהוב על הבריות. סבתו הרבנית הצדקנית מנוחה רחל סלונים חבבה אותו מאוד ואמרה כי היא מחשיבה אותו כבנה הרביעי.

הוא היה תלמידו בנגלה של הגה"ח ר' שמעון מנשה חייקין רבה של חברון ואת חינוכו החסידי קיבל אצל החסיד המפורסם ר' יעקב קדנר מחסידי האדמו"ר האמצעי.

בנו הרב עזריאל זליג סלונים (סבא רבא של הכלה) סיפר, שהרבי המהר"ש נ"ע היה שולח מליובאוויטש מאמרים מיוחדים אל החסיד ר' יהודה לייב סלונים עבור בנו ר' זאב דב.

אשתו של הרב זאב דב בזיווג ראשון היתה הרבנית ליבא סלאוע בת הגאון המפורסם ר' אליהו יוסף מדריבין, שהיה בצעירותו מחסידי כ"ק אדמו"ר הזקן נ"ע, אחר כך מגדולי תלמידי אדמו"ר האמצעי, ובאחרית ימיו התקשר לאדמו"ר ה"צמח צדק", כן היה רבו של הרש"ז מלובלין. בתו מזיווג הראשון היא הרבנית פעשע הדסה (סבתא רבתא של החתן), רעיית הגאון החסיד ר' צבי הירש היילפרין. מהם שלשלת משפחת היילפרין החבדי"ת (משפחתו של החתן).

בזיווג שני נשא ר' זאב דב לאשה את הרבנית אלטע חיה שימקא (סימה). היא היתה בתו של הרה"ח ר' עזריאל זעליג הכהן, מחסידי ומקורבי האדמו"ר הרה"צ רבי אהרן (ב"ר מרדכי) מטשערנאוביל. בהיותה בת שנתיים, הביאה אביה אל האדמו"ר שהשתעשע עם הילדה ולקחה על זרעותיו.

אבי אמה היה החסיד המפורסם, הגביר והנדיב, ר' שלמה זלמן קלונסקי, מחסידי כ"ק אדמו"ר הצ"צ נ"ע. בהיותו פעם ביחידות, שאל אם לנסוע לארץ ישראל כדי להשתקע שם. אדמו"ר הצ"צ לא הסכים לנסיעתו, וצויה עליו להשאר ברוסיה.

לאחר זמן נתייממה נכדתו חיה שימקא מהוריה, ובהיותו בלויבאוויטש אצל אדמו"ר מהר"ש בשנת תרכ"ט, צויה עליו לנסוע לחברון, יחד עם נכדתו היתומה שהתחנכה בביתו (ועם עוד שני נכדים יתומים בניו של בנו ר' צבי, שאף הוא ואשתו נפטרו ל"ע באותה תקופה).

לפני הפרידה, אמר לו כ"ק אדמו"ר מהר"ש: "בבואך לאה"ק, יציעו לך בוודאי שידוכים עבור הנכדה, קבל את השידוך הראשון שיציעו לך ממשפחתי". ואכן, בבואו לחברון, הציעו לו את ר' זאב דב עבור נכדתו, וברור, שהחסיד ר' שלמה זלמן הסכים לכך מיד.

הרבנית אלטע חיה שימקא היתה אשה חסודה וצנועה, באופן בלתי רגיל. היא נסעה מחברון ללויבאוויטש, אל כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע והיתה בידידות רבה עם ש"ב הרבנית רבקה נ"ע, אשת כ"ק אדמו"ר מהר"ש ואם כ"ק אדמו"ר הרש"ב ואף עמדה איתה בקשרי מכתבים.

לר' זאב דב ואשתו אלטע חיה שימקא, נולדו בחברון שלש בנות ושני בנים:

א. הרבנית שיינא מושקא (סבתא רבתא של הכלה), נולדה בשנת תרמ"ב, היא נישאה להרה"ח ר' משה שלמה כהנא שפירא ונפטרה בדמי ימיה בת עשרים ואחת שנה בשנת תרס"ג, היא השאירה תינוקת יתומה בת שנתיים. לימים, אחיה הצעיר הרב עזריאל זעליג סלונים נשא לאשה את בתה התינוקת היתומה.

ב. הרבנית דבורה פייגל, רעיית הרה"ח ר' מרדכי זיידל לודמיר מצפת

לזכות החתן הרה"ת מנחם מענדל
והכלה מרת שטערנא שרה שיחיו הלפרין
לרגל יום נישואיהם בשעטו"מ
יום חמישי כ"ד סיון ה'תשע"ח

נדפס ע"י הוריהם
הרה"ת שניאור זלמן וזוגתו מרת מילכה שיחיו הלפרין
הרה"ת אסף חנוך וזוגתו מרת גיטל שיחיו פרומר

